

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(2 червня – 8 червня 2025 р.)



ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади	3
Місьцеве самоврядування	14
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ	30
Центральні.....	30
Регіональні.....	69
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	77

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(02.06-08.06.2025 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник ***А. Березельський***

Відповідальна за випуск ***Н. Іванова***

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2025

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

02.06.2025

Міністерство національної єдності України

<https://unity.gov.ua/2025/06/02/oleksij-chernyshov-ponad-130-krayin-vyznayut-mnozhynne-gromadyanstvo-chas-ukrayini-zrobyty-svij-krok/>

Олексій Чернишов: «Понад 130 країн визнають множинне громадянство. Час Україні зробити свій крок»

Віцепрем'єр-міністр — Міністр національної єдності України Олексій Чернишов прокоментував ключові положення законопроекту № 11469, який уперше на законодавчому рівні врегульовує питання множинного громадянства. Документ розроблено як відповідь на демографічні та безпекові виклики, а також на потребу збереження зв'язку з мільйонами українців за межами держави.

«Впровадження множинного громадянства дозволить відновити й зберегти зв'язок із мільйонами українців по всьому світу. Також це один із важливих інструментів, який дозволить нам зберегти майбутнє української нації. Переконалий, що кожен українець, де б він не був, отримає користь з ухвалення і впровадження закону про множинне громадянство», — наголосив Олексій Чернишов.

За його словами, сьогодні понад 130 країн визнають множинне громадянство, включно з більшістю країн Європейського Союзу. Водночас майже 90% українців за кордоном перебувають у країнах, де множинне громадянство дозволено.

«Україна не вигадує чогось принципово нового, а гармонізує законодавство з демократичним світом. Якщо це можливо в Канаді, Німеччині, Ізраїлі, Польщі, це має бути можливим і в нас. Враховуючи глобалізаційні процеси, все більше демократичних країн дозволяють множинне громадянство. Час Україні зробити свій крок», — зазначив він.

Олексій Чернишов підкреслив: законопроект № 11469 визнає на законодавчому рівні реальність, яка вже існує. Десятки тисяч українців уже мають кілька громадянств — без належного правового регулювання. Закон створює чіткі, контрольовані умови замість сірого поля. Водночас особа, яка має інший паспорт, але є громадянином України, на території нашої держави визнається лише громадянином України.

«Це не «паспорт для всіх», а механізм для своїх, українців. Закон встановлює кваліфікаційні вимоги, а Кабмін у подальшому затвердить перелік країн, із якими дозволене множинне громадянство, що захистить державу від зловживань», — додав Олексій Чернишов.

Що передбачає законопроект № 11469

Для громадян України:

- Врегулюється факт наявності іноземного громадянства без загрози втрати українського (за умови, що інша держава входить до переліку країн, визначених Кабінетом Міністрів).
- Право офіційно отримати громадянство іншої країни, не відмовляючись від українського (за умови, що інша держава входить до переліку країн, визначених Кабінетом Міністрів).

Для громадян інших країн:

- Право на набуття громадянства України за скороченою процедурою для осіб українського походження.
- Впровадження нової процедури набуття громадянства для іноземців, які не мають українського етнічного коріння.
- Можливість отримати українське громадянство без вимоги відмови від наявного громадянства, крім випадків, коли йдеться про громадянство держави-агресора.
- Спрощену процедуру отримання громадянства для іноземців, які проходять військову службу в Україні.
- Право на українське громадянство для осіб, яких переслідують у їхніх країнах із політичних мотивів.

Для обох категорій встановлюється чітке правило: особа, яка має інший паспорт, але є громадянином України, на території України визнається лише як громадянин України.

03.06.2025

Міністерство національної єдності України

<https://unity.gov.ua/2025/06/03/oleksij-chernyshov-rozpochav-robochyy-vizyt-do-belgiyi/>

Олексій Чернишов розпочав робочий візит до Бельгії

У межах робочого візиту до Королівства Бельгія Віцепрем'єр міністр — Міністр національної єдності України Олексій Чернишов провів низку офіційних зустрічей. Зокрема, він зустрівся з Міністеркою у справах надання притулку, міграції та соціальної інтеграції Бельгії Аннелін Ван Боссайт.

Під час зустрічі сторони зосередили увагу на:

- просвітницьких кампаніях для українців у Бельгії щодо прав і послуг;
- питаннях підтримки, реінтеграції та добровільного повернення українців;
- співпраці з українськими організаціями діаспори та залученні громад до спільних ініціатив.

Зазначимо, що з початку повномасштабного вторгнення Бельгія надала тимчасовий захист понад 90 тисячам українців, які були змушені залишити свої домівки на Батьківщині.

Олексій Чернишов подякував Міністерці у справах надання притулку, міграції та соціальної інтеграції Бельгії за відкритість і готовність до партнерства.

Крім того, Віцепрем'єр-міністр України провів зустріч із Міністром внутрішніх справ і безпеки Бельгії Бернаром Квіntenом.

Посадовці обговорили широкий спектр актуальних тем — від безпекових викликів до гуманітарної ситуації в умовах повномасштабної війни. Особливу увагу приділили ініціативам із підтримки українців, які перебувають за кордоном.

Також Олексій Чернишов презентував концепцію Центрів єдності.

«Ідея створення таких просторів знайшла відгук у пана міністра. Домовилися про поглиблення інституційної співпраці між нашими міністерствами. Дякую пану Квіntenу за конструктивний діалог і підтримку України!» — резюмував Віцепрем'єр-міністр.

04.06.2025

Міністерство національної єдності України

<https://unity.gov.ua/2025/06/04/oleksij-chernyshov-zustrivsyia-z-ukrayinskoyu-gromadoyu-v-belgiyi/>

Олексій Чернишов зустрівся з українською громадою в Бельгії

Віцепрем'єр-міністр — Міністр національної єдності України Олексій Чернишов під час робочого візиту в Бельгію зустрівся з українською громадою у Брюсселі.

Віцепрем'єр-міністр України повідомив громаді, що цей візит до Брюсселя присвячений, зокрема, консультаціям щодо терміну дії тимчасового захисту для українців у ЄС. Він наголосив, що Міннац'єдності спільно з партнерами працюють над тим, щоб тимчасовий захист було продовжено, адже він має зберігатися до настання довготривалого і стійкого миру.

Також на зустрічі обговорили законодавчу ініціативу щодо впровадження множинного громадянства в Україні. Олексій Чернишов висловив упевненість у тому, що цей стратегічний крок дозволить українцям, де б вони не були, зберегти зв'язок із Батьківщиною та долучитися до її майбутнього.

«Відверто поговорили про найгостріші питання: майбутнє статусу тимчасового захисту, освіти, працевлаштування, збереження ідентичності та можливість повернення додому. Щиро вдячний українцям Бельгії за довіру, за силу і за бажання залишатися частиною України, незалежно від обставин», — зазначив Олексій Чернишов.

04.06.2025

Міністерство національної єдності України

<https://unity.gov.ua/2025/06/04/evrokomisiya-planuye-prodovzhyty-diyu-tymchasovogo-zahystu-dlya-ukrayincziv-do-bereznia-2027-roku-i-stvoryuye-posadu-speczialnogo-predstavnyka-z-pytan-ukrayincziv-u-yes/>

Єврокомісія планує продовжити дію тимчасового захисту для українців до березня 2027 року і створює посаду Спеціального представника з питань українців у ЄС

4 червня 2025 року у Брюсселі Віцепрем'єр-міністр — Міністр національної єдності України Олексій Чернишов і Комісар ЄС із питань міграції Магнус Бруннер представили пропозиції Єврокомісії щодо комплексного підходу до подальшої підтримки українців у Європейському Союзі. Йдеться про продовження дії тимчасового захисту до 4 березня 2027 року, а також підтримку добровільного повернення та довгострокової інтеграції.

«Рішення Європейської комісії продовжити дію тимчасового захисту для українців до березня 2027 року — це важливий сигнал солідарності. Щиро дякую європейським партнерам за стратегічне лідерство та підтримку нашого народу. Це означає стабільність, безпеку й доступ до базових послуг для мільйонів наших співгромадян у ЄС. Ще один стратегічний крок — рішення Єврокомісії створити посаду Спеціального представника з питань українців у ЄС. Його завдання — підсилення координації, представлення інтересів українців і впровадження практичних інструментів підтримки, зокрема розвиток мережі Центрів єдності. Разом із міжнародними партнерами, зокрема ІОМ і UNHCR, ми також розробляємо єдиний підхід до підтримки добровільного повернення українців. Наша мета — скоординовано створити умови, за яких українці зможуть повернутися додому безпечно, гідно і в належний час», — заявив Олексій Чернишов.

Під час зустрічі йшлося про те, що держави — члени ЄС мають уже зараз готуватися до впорядкованого переходу, коли дію тимчасового захисту для українців буде завершено.

ЄС також закликає держави-члени підтримати тих, хто розглядає добровільне повернення в Україну. Зокрема, рекомендується створити програми добровільного повернення з урахуванням потреб вимушених мігрантів і спроможностей громад, які їх прийматимуть.

Під час спільної події у Брюсселі також було оголошено про створення нової посади — Спеціального представника з питань українців у ЄС. До його обов'язків входить посилення координації та відстоювання потреб наших громадян у Європейському Союзі, а також сприяння впровадженню практичних інструментів, зокрема розбудові мережі українських Центрів єдності — просторів підтримки, які надаватимуть консультаційну, юридичну,

освітню, психологічну допомогу, підтримку українцям у країні перебування, а також допомогу з добровільним поверненням в Україну.

Очікується, що остаточне рішення про продовження тимчасового захисту буде розглянуто Радою ЄС на засіданні 12–13 червня 2025 року. Наразі тимчасовий захист для українців у ЄС діє до березня 2026 року згідно з рішенням Єврокомісії, ухваленим у жовтні 2023 року.

05.06.2025

Міністерство національної єдності України

<https://unity.gov.ua/2025/06/05/oleksij-chernyshov-ukrayina-robytyme-vse-shhob-povernennya-yiyi-gromadyan-z-za-kordonu-bulo-usvidomlenym-i-bazhanym-vyborom/>

Олексій Чернишов: Україна робитиме все, щоб повернення її громадян з-за кордону було усвідомленим і бажаним вибором

Україна робитиме все, щоб повернення її громадян з-за кордону було усвідомленим і бажаним вибором. Про це заявив Віцепрем'єр-міністр — Міністр національної єдності України Олексій Чернишов в інтерв'ю телеканалу Euronews.

«Ми не можемо нікого змусити повернутися. Це неможливо. Єдина мотивація повернутися в Україну — це успішна Україна і любов до своєї Батьківщини. Тільки ці два фактори здатні спонукати українців серйозно розглядати таке рішення. Жодного примусу не було і не буде», — підкреслив Олексій Чернишов.

Міністр також прокоментував рішення Єврокомісії запропонувати продовження дії тимчасового захисту для українців до березня 2027 року:

«Це дає українцям, які перебувають тут, у Європейському Союзі, понад 20 місяців ясності, щоб планувати своє життя і планувати своє майбутнє повернення в Україну, як тільки умови дозволять це зробити. Для когось головним є мир — стабільний і тривалий. Для інших — це питання економічного розвитку, ринку праці, кращого працевлаштування, нових робочих місць, економічного прориву. Для третіх — європейська інтеграція. Але якщо ми рухатимемося цим шляхом, то більшість українців серйозно замислиться над тим, щоб повернутися в Україну».

Олексій Чернишов зазначив, що сьогодні українці за кордоном активно долучаються до економічного життя країн Європейського Союзу:

«Я вважаю, що внесок українців у країни Європейського Союзу дуже вагомий. Українці у Європі — це серйозний актив для ринку праці. Вони професійні, працьовиті, розумні, освічені. І очевидно, що ринки праці будуть конкурувати за них між собою».

Серед основних напрямів, над якими працює український уряд спільно з європейськими партнерами, міністр виокремив створення мережі Центрів єдності — просторів підтримки українців за кордоном.

«Ми маємо велику підтримку з боку Європейської комісії щодо створення посади Спеціального представника з питань українців у ЄС. Разом ми будемо розвивати програму Центрів єдності у європейських країнах. Я переконаний, що це розширить можливості для того, щоб українці серйозно замислилися про повернення додому за умови стабільного миру», — зазначив Олексій Чернишов.

03.06.2025

Національна соціальна сервісна служба України

<https://nssu.gov.ua/news/kompensatsiia-za-bezoplatne-rozmishchennia-vpo-zmini>

Компенсація за безоплатне розміщення ВПО: зміни

Заклади, що безоплатно розміщують внутрішньо переміщених осіб, зможуть отримувати компенсацію за спожиті житлово-комунальні послуги та енергоносії від Пенсійного фонду України.

Право на компенсацію мають як юридичні особи незалежно від форми власності (заклади, установи, підприємства, організації), так і фізичні особи-підприємці.

Виплати здійснюватимуться безпосередньо закладам, у яких тимчасово проживають ВПО, а не органам влади, на балансі яких перебувають ці об'єкти.

Починаючи з липня 2025 року, заклади можуть звертатися до органів ПФУ для призначення компенсації. Виплата надходитимуть щомісяця (до 10-го числа), з урахуванням заборгованості за травень і червень.

03.06.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/11-tysiach-ukraintsiv-obraly-novi-mozhlyvosti-z-vaucherom-na-navchannia-vid-sluzhby-zainiatosti>

11 тисяч українців обрали нові можливості з ваучером на навчання від Служби зайнятості

З початку 2025 році вже 11 тисяч українців скористалися шансом безоплатно змінити професійний напрям, здобути актуальну спеціальність або підвищити свою кваліфікацію завдяки ваучеру на навчання від Міністерства економіки та Служби зайнятості.

Серед тих, хто вже скористався такою можливістю:

- 77% людей віком 45+;
- 14% внутрішньо переміщених осіб;
- 6% людей з інвалідністю;
- 3% учасників бойових дій.

Найбільше українців отримали ваучери на навчання у Дніпропетровській, Львівській та Хмельницькій областях.

Найпопулярніші професії/спеціальності, які цього року українці обирали за ваучерами, — медсестринство, медицина, кухар, соціальний робітник та водій автотранспортних засобів.

Ваучер дає право підвищити кваліфікацію чи пройти перепідготовку за однієї зі 155 професій та спеціальностей в більшості закладів освіти з ліцензією Міністерства освіти та науки України. Їх перелік кожні три місяці публікується на сайті відомства.

Можна обрати навчання як у професійно-технічному, так і у вищому навчальному закладі. Зокрема, охочі можуть обрати один із восьми сучасних Центрів профтехосвіти, де використовують новітні освітні підходи та забезпечують здобуття практичних навичок, актуальних для сучасного ринку праці.

Нагадаємо, що підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації можуть отримати громадяни, які мають професійно-технічну або вищу освіту, не перебувають на обліку в службі зайнятості як безробітні та не навчалися за кошти Фонду соціального страхування від безробіття протягом останніх 3 років.

Зокрема:

- українці віком 45+ з офіційним трудовим стажем щонайменше 15 років;
- учасники та учасниці бойових дій, за умови звернення не пізніше 3 років з дати демобілізації;
- люди з інвалідністю та статусом «ВПО»;
- звільнені з військової служби за станом здоров'я або через скорочення штату;
- колишні військовополонені;
- українці, які дістали поранення або каліцтва під час воєнного стану в Україні.

Програма фінансується за кошти Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.

04.06.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/u-kyievi-vidbuvsia-forum-do-87-i-richnytsi-luhanskoj-oblasti>

У Києві відбувся форум до 87-ї річниці Луганської області

3 червня в Українському домі у Києві відбувся форум «Відновлення Луганщини: пріоритети, можливості, виклики», приурочений до 87-ї річниці утворення Луганської області. Захід став майданчиком для діалогу між громадами, представниками центральної влади та міжнародними партнерами.

У форумі взяв участь заступник Міністра розвитку громад та територій України Олексій Рябікін. Також до дискусій долучилися начальник Луганської обласної військової адміністрації Олексій Харченко та начальник Київської обласної військової адміністрації Микола Калашник.

Олексій Рябікін наголосив, що Луганщина залишається у фокусі регіональної політики держави.

«Луганщина — це не просто географія. Це люди, які тримаються за свою землю та бережуть свою ідентичність. Ми не знаємо, коли і яким шляхом відбудеться реінтеграція, але вона станеться, і ми до цього маємо бути готові. Бо йдеться про десятки тисяч людей, які мають повернутися додому — з розумінням, що їх чекає, якою буде інфраструктура, як працюватимуть школи, лікарні. Нам потрібно переосмислити роль військових адміністрацій, підготувати нові підходи до відновлення і сформувані зрозуміле бачення для людей. Бо відновлення — це про довіру, перспективу і життя», — наголосив Олексій Рябікін.

Під час обговорень йшлося про шляхи розв'язання житлових потреб понад 200 тисяч переселенців із Луганщини. Обговорювали інтеграцію житлової політики в регіональні плани відновлення, залучення міжнародного фінансування, розвиток гнучких житлових моделей, а також посилення ролі громад у плануванні й реалізації таких рішень.

Говорили й про підтримку переміщених громад Луганщини, розширення гуманітарної допомоги, інституційне зміцнення та партнерські ініціативи. Свої напрацювання представили організації «За сильну Україну», Global Empowerment Mission Ukraine та програма «U-LEAD з Європою».

05.06.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/oleksii-kuleba-zustrivsia-z-metsenatom-dellom-loiem-khansenom>

Олексій Кулеба зустрівся з меценатом Деллом Лоем Хансеном

Віцепрем'єр-міністр з відновлення України – Міністр розвитку громад та територій Олексій Кулеба провів робочу зустріч з Деллом Лоем Хансеном – засновником благодійного фонду «Місія Хансена в Україні» та одним з найпоспідовніших партнерів держави у забезпеченні житлом внутрішньо переміщених осіб.

Ключовою темою стало впровадження пілотного проєкту у селищі Глеваха Київської області. Йдеться про будівництво 700 одиниць житла за моделлю «оренда на 15 років з правом викупу».

Початок будівельних робіт запланований на серпень.

Обговорено також формат подальшої взаємодії, зокрема залучення ресурсів та розбудову муніципального житла та соціальної інфраструктури:

шкіл, дитячих садків, клубних будинків для громади та інженерних мереж. Такий підхід дозволяє комплексно формувати нові мікрогромади для ВПО.

«Україна має справжнього друга в особі Делла Лоя Хансена. Його підхід поєднує системність, людяність і стратегічне бачення. Вже сьогодні ми маємо спільний підхід. Будувати не просто житло, а розбудовувати громади. Ми вдячні за постійну співпрацю та розраховуємо на розширення партнерства», — зазначив Олексій Кулеба.

У межах зустрічі сторони також обговорили можливість розширення програми «Відновлення».

Зазначимо, що Хансен є одним із найбільших благодійних інвесторів у житлову інфраструктуру для ВПО. Разом із Charity Hansen Ukrainian Mission він уже втілює низку масштабних проєктів із забезпечення житлом і розбудови соціальної інфраструктури для українців, які постраждали від війни. Зокрема, у Київській області забезпечено житлом понад 4000 внутрішньо переміщених осіб. Це понад 900 осель у Тарасівці, Софіївській Борщагівці, Колонщині, Мошуні, Бузовій, Макарівській громаді. У перспективі – Бородянка.

03.06.2025

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/vidviduvannya-mtp-vpo-na-bazi-kreminyanskoyi-gimnaziyi-gorodockoyi-miskoyi-radi

Відвідування МТП ВПО на базі Кременіянської гімназії Городоцької міської ради

Регіональним координатором регіонального представництва Офісу Омбудсмана у Хмельницькій області спільно із представниками Хмельницького осередку БО «БФ «РОКАДА» проведено повторний моніторинговий візит до місця тимчасового проживання (МТП) внутрішньо переміщених осіб (ВПО) на базі Кременіянської гімназії Городоцької міської ради.

На момент візиту в місці тимчасового проживання мешкає 17 осіб, серед яких дев'ять чоловіків, сім жінок та одна дитина. МТП розраховано на 30 осіб.

З рекомендацій, наданих під час попереднього моніторингового візиту, який відбувся у травні 2024 року, було частково виконано 1 рекомендацію, а саме, особі яка відноситься до маломобільних груп населення було надано технічні засоби реабілітації.

Однак, зафіксовано низку недоліків, зокрема:

- мешканцям МТП не вистачає меблів для зберігання особистих речей;
- було зафіксовано, що ремонт з приводу встановлення нових пластикових вікон у кімнатах проживання ВПО не було завершено до кінця.

Під час моніторингового візиту від ВПО не надходило скарг щодо неналежних умов проживання в місці тимчасового проживання.

06.06.2025

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/zasidannya-timchasovoyi-specialnoyi-komisiyi-vru-zahist-prav-vpo

Засідання тимчасової спеціальної комісії ВРУ: захист прав ВПО

Представник Уповноваженого з прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України, Ольга Алтуніна взяла участь у засіданні Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту майнових та немайнових прав внутрішньо переміщених осіб та інших осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України.

Під час засідання обговорювали актуальні виклики, з якими стикаються військові адміністрації Луганської області.

Зокрема, розглянули такі питання:

- ефективність використання коштів релокованих громад;
- оптимізація мережі хабів;
- забезпечення житлом ВПО;
- функціонування та покращення умов проживання в місцях тимчасового поселення;
- оптимізація штатної чисельності ВА;
- якість надання медичних послуг релокованими закладами та вдосконалення законодавства у цій сфері;
- подальша доля закладів освіти та викладацького складу у зв'язку з ухваленням наказу МОН №1112;
- надання гуманітарної підтримки ВПО — мешканцям громад, окупованих до 2022 року;
- якість комунікації з ВПО.

Ольга Алтуніна озвучила низку пропозицій, спрямованих на вдосконалення механізмів захисту прав осіб, які постраждали від війни на регіональному рівні.

За підсумками засідання Комісія підготує відповідні рекомендації для Уряду з метою посилення державної політики у сфері захисту прав постраждалих від збройної агресії.

“Важливо врегулювати на законодавчому рівні діяльність переміщених військових адміністрацій, щоб забезпечити їх ефективну роботу під час війни”, — наголосила Ольга Алтуніна.

02.06.2025

Міністерство освіти і науки України

<https://mon.gov.ua/news/zapratsiuvala-platforma-dlia-reiestratsii-na-ukrainoznavchyi-komponent>

Запрацювала платформа для реєстрації на українознавчий компонент

Міністерство освіти і науки України запустило платформу для реєстрації на програму українознавчого компонента. Це скорочена програма для дітей, які тимчасово перебувають за кордоном і, зокрема, дистанційно навчаються в українських школах. Вона дає змогу уникнути подвійного навантаження та підтримати зв'язок з Україною через освіту.

На платформі батьки зможуть обрати школу, яка надає українознавчий компонент, і подати заявку на зарахування дитини на цю програму.

Як батькам подати заявку:

- Перейдіть на платформу ukrainian.studies.mon.gov.ua
- Авторизуйтеся через id.gov.ua
- Створіть профіль дитини, оберіть школу і клас
- Створіть заявку для дитини
- Очікуйте на відповідь від школи протягом 5 робочих днів

«Сьогодні понад 360 тис. дітей навчаються за кордоном і паралельно продовжують здобувати освіту в українських школах дистанційно. Наша мета в тому, щоб кожна дитина, незалежно від країни перебування, мала доступ до якісної української освіти. Українознавчий компонент дає можливість зберігати зв'язок з Україною без подвійного навчального навантаження. Платформа українознавчого компонента — це простий і зручний інструмент, який автоматизує процес реєстрації та робить його зрозумілим для батьків у різних країнах», — зазначила заступниця міністра освіти і науки України Надія Кузьмичова.

Що таке українознавчий компонент?

Українознавчий компонент — це скорочена освітня програма для українських школярів, які тимчасово живуть за кордоном.

Вона дає змогу:

- зменшити навчальне навантаження;
- продовжити здобувати українську освіту дистанційно;
- одночасно навчатися очно в місцевій школі.

Що вивчають у межах програми?

- українську мову
- українську літературу
- історію України
- географію України
- основи правознавства

- Захист України

Решту предметів, які дитина опановує у місцевій школі за кордоном, перезараховують до української освітньої програми.

Для цього МОН розробило шкалу переведення оцінок для визначеного переліку країн, де проживають українські учні.

Місцеве самоврядування

03.06.2025

Вінницька обласна військова адміністрація

<https://www.vin.gov.ua/news/ostanni-novyny/70692-na-vinnychchyni-z-predstavnykamy-bf-pravo-na-zakhyst-obhovoryly-pidvyshchennia-ekonomichnoi-spromozhnosti-vpo>

На Вінниччині з представниками БФ «Право на захист» обговорили підвищення економічної спроможності ВПО

Заступник начальника ОВА Андрій Кавунець провів робочу зустріч з представниками БФ «Право на захист».

У зустрічі також взяли участь представники обласної та міської влади, структурних підрозділів обласної військової адміністрації, Агенції регіонального розвитку Вінницької області та Вінницького обласного центру зайнятості.

Учасники обговорили можливості співпраці щодо підвищення економічної спроможності ВПО та постраждалого від війни населення. Зокрема, реалізацію на території Вінниччини проєкту «Право на бізнес: курс для підприємців».

Андрій Кавунець подякував представникам БФ «Право на захист» за надання підтримки населенню області в межах екстреного кризово-гуманітарного реагування під час ворожих обстрілів.

«Водночас важливим питанням є повноцінна інтеграція внутрішньо переміщених осіб, що проживають на території Вінниччини, та наших ветеранів війни, які повертаються з фронту. Якщо говорити про економічну складову, то передусім йдеться про можливості для працевлаштування. В нас в області активно діють державні програми грантової підтримки, є чимало програм з перенавчання, підвищення кваліфікації для різних категорій». – зазначив заступник начальника ОВА.

Андрій Кавунець зауважив, що з початку реалізації програми «єРобота» 1650 осіб отримали мікрогранти на суму майже 385 млн. грн., з яких – 80 ВПО.

«Це лише один із прикладів того, що сьогодні існує широкий спектр можливостей для професійного розвитку. Однак, ми зацікавлені в реалізації нових проєктів, які сприятимуть залученню до економічної активності». – акцентував посадовець.

У свою чергу, менеджер з регіональної координації Наталія Шевченко та менеджер проєкту «Право на бізнес: курс для підприємців» Владислава Захожа презентували ключові напрямки роботи: навчання підприємництва, надання юридичних, бізнес і кар'єрних консультацій, бізнес-грантів та грантів для працевлаштування.

Проєкт «Право на бізнес: курс для підприємців» спрямований на підтримку малого бізнесу регіону, створення умов для розвитку підприємницької діяльності серед населення, постраждалого від війни, зокрема його вразливих категорій. Учасники матимуть змогу отримати знання та інструменти для перезапуску, переформатування й зміцнення свого бізнесу.

В межах зустрічі також обговорили можливості проведення навчань на базі обласних закладів та подальшу взаємодію з обласними центрами зайнятості, регіональним офісом «Зроблено в Україні», ЦНАПами, ВНТУ. Крім того, домовилися про проведення зустрічі з підприємцями в межах роботи платформи «Діалог влади та бізнесу».

Наприкінці зустрічі заступник начальника ОВА запевнив, що обласна військова адміністрація готова надати все необхідне сприяння та підтримку.

Зазначимо, що проєкт «Право на бізнес: курс для підприємців» реалізується в межах Програми економічної стійкості України (ERP), яка реалізується БФ «Право на захист» за підтримки Швейцарії через Швейцарське агентство з розвитку та співробітництва (SDC).

06.06.2025

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/224519>

Вкотре надійні партнери підтримали мешканців модульного містечка

Вкотре надійні партнери Полтавщини підтримали мешканців модульного містечка гуманітарною допомогою.

Благодійна організація «Благодійний фонд «Діаконія ЄССБ Україна» передала продуктові набори родинам внутрішньо перемішених осіб, як проживають в тимчасових спорудах зі збірних модулів – модульному містечку.

У липні 2025 року виповниться два роки, як один із технічно найскладніших проєктів з підтримки ВПО реалізовано в області. За весь період свій прихисток тут знайшли майже 300 осіб.

Полтавський обласний центр соціальних служб, як орган управління МТП, докладає всі зусилля для залучення партнерських організацій для проведення змістовного дозвілля мешканців, надання гуманітарної допомоги, підтримки їх ментального здоров'я та зміцнення соціальної згуртованості.

06.06.2025

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/224513>

До уваги ВПО в Полтавській, Миргородській, Коломацькій, Кременчуцькій та Кобеляцькій громадах

Карітас Полтава у рамках проекту «Багатосекторна допомога постраждалим від війни людям в Україні» продовжує реєстрацію на надання фінансової допомоги на оренду житла терміном на 6 місяців. У визначених громадах: Полтавська, Миргородська, Коломацька, Кременчуцька та Кобеляцька громади.

Хто може отримати допомогу?

Новопереміщені ВПО, які нещодавно (менше 30 днів) переїхали до приймаючої громади.

Та обов'язково підпадають, хоча б під одну категорію вразливості:

- Особа з інвалідністю;
- Особа з важким захворюванням;
- Самотня особа старшого віку (55+) або домогосподарство, яке складається з одного чи двох літніх людей, які не мають підтримки рідних;
- Самотні матері/батьки або опікуни неповнолітніх дітей;
- Багатодітні родини (троє або більше неповнолітніх дітей);
- Вагітні жінки або матері з дітьми до 3-х років

Для реєстрації, заявнику слід надати наступні документи:

- Паспорт (оригінал)
- Ідентифікаційний код
- Довідка ВПО (менше 30 днів)
- Рахунок IBAN
- Документи, що підтверджують критерій вразливості
- Довідка ОК-5 або ОК-7

Обмеження:

- Домогосподарство не отримувало аналогічної грошової допомоги від інших організацій.
- Середній місячний дохід на одну особу становить не більше 6318 гривень.

02.06.2025

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/138283>

У Львівській області триває збір заявок на компенсацію витрат за комунальні послуги за прихисток ВПО: визначено чіткі терміни та алгоритми

У межах реалізації Постанови Кабінету Міністрів України від 27 травня 2025 року №616 розпочали прийом заявок на компенсацію витрат за житлово-комунальні послуги для установ, організацій і фізичних осіб, які безоплатно надавали прихисток внутрішньо переміщеним особам у період з січня по квітень цього року.

2 червня, під головуванням керівниці департаменту соціального захисту населення Львівської ОДА Тетяни Крут відбулася онлайн-нарада, у якій взяли участь представники структурних підрозділів ОДА, органів місцевого самоврядування та районних військових адміністрацій. Основну увагу було приділено алгоритмам подачі заявок, переліку документів і граничним термінам.

«Ми маємо оперативно і чітко виконати вимоги постанови, щобі всі, хто надав прихисток внутрішньо переміщеним особам, отримали справедливу компенсацію. В умовах обмежених термінів кожен день на рахунку», – наголосила Тетяна Крут.

Ключові строки та дії:

Для структурних підрозділів ОДА:

- Інформування установ – до 02.06.2025
- Прийом документів – до 08.06.2025
- Подання узагальнених заявок до департаменту – до 10:00 09.06.2025

Для територіальних громад:

- Інформування закладів, організацій, ФОП – до 02.06.2025
- Прийом документів – до 08.06.2025
- Подання узагальнених заявок до РВА – до 10:00 09.06.2025

Для районних військових адміністрацій:

- Інформування місць тимчасового проживання – до 02.06.2025
- Подання узагальнених заявок до департаменту – до 17:00 09.06.2025

Для департаменту соціального захисту населення Львівської ОДА:

- Узагальнення заявок – до 10.06.2025
- Передача даних до Мінсоцполітики – до 11.06.2025

Узагальнені заявки обов'язково мають бути подані в електронному форматі та у вигляді сканованих копій із підписами уповноважених осіб.

02.06.2025

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/138295>

На Львівщині за підтримки ОБСЄ відкривають чотири дитячих простори «Твій» для дітей, постраждалих від війни

Проект реалізувала Національна соціальна сервісна служба України за підтримки Програми підтримки ОБСЄ для України у співпраці з органами місцевого самоврядування та Львівською обласною військовою адміністрацією.

Сьогодні, 2 червня, у Львівській області офіційно відкрили перший простір «Твій» – унікальну ініціативу, спрямовану на підтримку дітей, які зазнали наслідків війни. Простір у місті Новий Розділ створений для дітей, які пережили втрату близьких, вимушене переселення, мають батьків у лавах ЗСУ або зіштовхнулися з іншими викликами воєнного часу.

Проект реалізувала Національна соціальна сервісна служба України за підтримки Програми підтримки ОБСЄ для України у співпраці з органами місцевого самоврядування та Львівською обласною військовою адміністрацією. Простір «Твій» став частиною локальної системи допомоги родинам із дітьми, які опинилися у складних життєвих обставинах через війну.

У межах відкриття відбувся круглий стіл за участі представників ОБСЄ, НСССУ, місцевої влади та громад-учасниць на тему «Реалізація проекту ОБСЄ та Нацсоцслужби у Львівській області з підтримки дітей, постраждалих від війни». У заході взяли участь менеджерка проекту програми підтримки ОБСЄ для України Надія Остапчук, директор департаменту державного контролю за дотриманням прав дітей НСССУ Віктор Зелений, заступники начальника Львівської ОВА Христина Замула та Іван Собко.

«Рада вас вітати. Дякуємо за присутність в Україні, і за те що підтримуєте важливі проекти у нашій області.

Які б не були складні часи боротьби, питання дітей завжди актуальне, адже це питання майбутнього нашої держави.

В нашій області ми працюємо над стратегією, регіональним планом, деінституалізацією, аби кожна дитина виховувалась в сімейних формах виховання. Такі простори і можливості які допомагають впроваджувати політику держави є вкрай важливими. Обов'язково відвідаю всі ваші простори особисто», – зазначила Христина Замула.

За словами Івана Собка, сьогодні як ніколи гостро постає питання деінституалізації та розповів про кроки, які роблять для цього у Львівській області. У межах державної підтримки з державного бюджету передбачені кошти в сумі 18,6 млн гривень для придбання трьох житлових приміщень дитячим будинкам сімейного типу. Щороку купують десятки квартир для дітей з вразливої категорії. Завдання – влаштувати кожну дитину в сім'ю, дати їй шанс на нормальне життя.

«Маємо об'єднати зусилля, щоб створити для кожної дитини – не просто дах над головою, а сімейне середовище, безпеку, підтримку, стабільність.

Ми повинні говорити про притулки, інтернати, спеціалізовані заклади не як про будівлі, а як про частину відповідальності перед майбутнім цих дітей. Бо йдеться не про інфраструктуру – йдеться про людську гідність, право на сім'ю, на дитинство, на розвиток.

Щиро дякуємо нашим колегам та міжнародним партнерам – з ОБСЄ, Нацсоцслужби, благодійних фондів – за сталу, реальну підтримку», – зазначив Іван Собко.

Заступниця голови Львівської ОДА Христина Замула наголосила, що для соціальних працівників усієї області критично необхідний постійний майданчик для навчання та підвищення кваліфікації.

«Тренінговий центр міг би стати відповіддю на реальний запит із місць. Фахівці потребують не тільки ресурсів, а й підтримки, методичного супроводу, сучасних підходів. Ми повинні інвестувати в людей, які щодня працюють із вразливими групами», – підкреслила Христина Замула.

Цей проєкт, реалізований ОБСЄ та Нацсоцслужбою у співпраці з Львівською ОДА і територіальними громадами, – яскравий приклад того, як міжнародна ініціатива стає реальною зміною на місцях.

В межах проєкту у Львівській області облаштують чотири дитячі простори під назвою «Твій». Вони діятимуть за адресами:

- м. Новий Розділ, Стрийський район, вул. Грушевського 16а;
- м. Трускавець, Дрогобицький район, м. Трускавець, пл. Чорновола, 2;
- м. Добромиль, Самбірський район, пл. Ринок 1;
- м. Мостиська, Яворівський район, Грушевського 18.

У цих просторах діти можуть отримати психологічну, соціальну та емоційну підтримку, а також взяти участь у групових заняттях, арт-терапії чи просто провести час у стабільному й дружньому середовищі. Простори працюють на постійній основі та інтегровані в систему соціальних послуг громади. Дані простори для дітей і підлітків, які постраждали внаслідок війни, зокрема внутрішньо переміщених осіб, дітей, які пережили втрату, були свідками насильства, проживали в умовах бойових дій. Простори відкриті також для батьків або опікунів, які потребують психологічної чи емоційної підтримки у турботі про своїх дітей.

У кожному просторі «Твій» працюють психолог і соціальний працівник, які пройшли спеціалізоване навчання і отримують супервізійну підтримку. Простори розміщуються в окремих або вже наявних приміщеннях установ, які працюють у сфері соціального захисту населення. Це дозволяє швидше інтегрувати нові послуги та ефективно використовувати ресурси громади.

За словами Надії Остапчук ця зустріч дуже чітко показує, діяти в найкращих інтересах дитини головна мета незалежно від того, яку посаду ми займаємо чи яку організацію представляємо.

«Ми вдячні Львівській ОДА та громадам, які погодилися впровадити проєкт – за їх готовність до змін, їх ініціативність і відповідальність.

У Львові створили найбільше просторових рішень для підтримки дітей, які постраждали від війни. Так, ці простори не зможуть охопити усіх дітей ВПО, але ми чітко розуміємо: це основа, це напрямок розвитку, який вже має ефект і потенціал масштабування.

Ми побачили, що 90% успіху міжнародних ініціатив залежить від місцевих партнерів. Саме сталість місцевих рішень, професійність команд, взаємодія між владою і громадським сектором – робить ці проєкти живими, а не на папері», – зазначила Надія Остапчук.

03.06.2025

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/138401>

У травні команди Координаційних центрів разом із партнерами надали 1341 послугу

У травні команди Координаційних центрів на Львівщині разом із партнерами надали 1341 послугу. Сюди звернулися 880 людей. У розрізі районів ситуація виглядає так: у Шептицькому районі фахівці надали 373 послуги, у Самбірському – 309, Дрогобицькому – 255, Стрийському – 252, Львівському – 129, Яворівському – 10, Золочівському – 8.

«Львівщина щодня з початку війни надає допомогу, не зупиняючись ні на мить. Завдяки злагодженій співпраці волонтерських організацій, партнерів і державних структур підтримку отримують усі, хто прибуває.

Ми вдячні і керівникам районних Координаційних центрів підтримки цивільного населення за увагу до кожного процесу. Дякуємо кожному працівнику координаційного центру за активну включеність у потреби людей. Наближаємо Перемогу конкретними й сфокусованими справами», – зазначила голова Координаційного центру Галина Бордун.

У напрямку правової допомоги Координаційні центри співпрацювали з БФ «Право на захист». Разом провели Zoom-зустрічі на теми: «Субсидія на оренду житла – нова формула підтримки ВПО: деталі та практичний досвід впровадження», «Міжнародний реєстр збитків», а також організували онлайн-захід «Програма багатоцільової грошової допомоги швидкого реагування». БО «МФ ОЗНС “Регіон Карпат” НЕЕКА» провела захід про договори, правила проживання, порядок поселення і виселення, зворотній зв'язок та безпечне проживання у місцях тимчасового перебування для ВПО.

Команди центрів також надали консультації: родинам Захисників допомогли з написанням грантових заявок до центру зайнятості, ВПО та людям літнього віку провели тренінг щодо державних програм спільно з БФ «HelpAge». Менеджери центрів пояснювали, як податися на програми, які документи потрібні ВПО, громадам, Ветеранам. Для ВПО з Маріуполя та

околиць юридичну підтримку надавали фахівці БО «ЯМаріуполь». З переселенцями також працювали спеціалісти ГО «Львівський центр медіації», а родини Захисників отримували підтримку в Офісі підтримки Родин Захисників.

У сфері гуманітарної допомоги в центрах діяли БФ «HelpAge International в Україні», Самбірська та Яворівська організації Товариства Червоного Хреста України. Юристи БФ «Право на захист» проводили індивідуальні юридичні консультації.

Психологічну підтримку людям надавали команди БО «Мальтійська служба допомоги Україні», БФ «Рокада» та БФ «HelpAge», які виїжджали також до санаторію в Немирові. БФ «ChildFund Deutschland» забезпечив родини ВПО з дітьми продуктовими ваучерами.

Команди кейс-менеджерів і партнерських організацій надавали індивідуальну допомогу людям у складних життєвих обставинах: БФ «Карітас» Стрийської Єпархії, БО «Діагномед», БО «ЯМаріуполь» і Самбірська РО Товариства Червоного Хреста України.

Фахівці також працювали з громадами у сфері психологічної та психосоціальної підтримки. БФ «Карітас» проводив навчання для ветеранів і військових з керування дронами, ГО «Фундація розвитку та стратегічних змін» організувала сплав на байдарках по Західному Бугу для ветеранів. Центри дозвілля для літніх людей підтримали БФ «HelpAge International в Україні» та БО «Мальтійська служба допомоги Україні».

02.06.2025

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/138752>

«Рестарт для ВПО»: як можна отримати до 10 тисяч доларів на розвиток бізнесу внутрішньо переміщеним людям

Програма покликана дати новий старт для мікро-, малого та середнього бізнесу, заснованого або релокованого внутрішньо переміщеними особами (ВПО), а також сприяти інтеграції таких підприємств у економіку приймаючих громад.

Міжнародна організація IREX у партнерстві з громадською організацією EasyBusiness запустили масштабну освітньо-грантову програму «Рестарт для ВПО», що реалізується в межах проекту «Єднання заради дії» за підтримки Державного департаменту США.

Загальний бюджет грантової підтримки становить 200 тисяч доларів США, а кожен із 20 переможців отримає 10 тисяч доларів США на розвиток бізнесу та індивідуальну менторську підтримку. Програма покликана дати новий старт для мікро-, малого та середнього бізнесу, заснованого або релокованого внутрішньо переміщеними особами (ВПО), а також сприяти інтеграції таких підприємств у економіку приймаючих громад.

В межах грантової програми кожен учасник отримає:

- до 10 тисяч доларів безповоротної фінансової підтримки;
- інтенсивну освітню програму з розвитку бізнес-навичок;
- доступ до інструментів аналізу ринку та розробки бізнес-стратегії;
- консультації щодо розширення експортного потенціалу;
- індивідуальну менторську підтримку від експертів EasyBusiness;
- адміністративний супровід у процесі реалізації проекту.

У програмі можуть брати участь: фізичні особи-підприємці (ФОП), товариства з обмеженою відповідальністю (ТОВ), приватні підприємства (ПП). Обов'язкові умови участі:

- дата реєстрації підприємства — не пізніше 01.01.2024;
- керівник або засновник — особа зі статусом ВПО;
- підприємство має бути зареєстроване та працювати у одній із 18 визначених областей (включно з Львівською областю, повний перелік областей за посиланням: <https://surl.li/wudnxu>);
- підтвердження факту внутрішнього переміщення.

«Підтримка релокованих підприємств — це не просто допомога бізнесу. Це інвестиція в економічну стійкість виробників, інтеграцію ВПО у громади та прискорення розвитку сільських територій. Кожне врятоване підприємство — це робочі місця, податки, інновації та віра в майбутнє країни», - наголосила директорка департаменту агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації Людмила Гончаренко.

02.06.2025

Чернівецька обласна військова адміністрація

<https://bukoda.gov.ua/news/dlia-komfortnoho-prozhyvannia-vnutrishno-peremishchenykh-osib-modernizuiemo-systemu-teplopostachannia-u-hurtozhytku-bdmu>

Для комфортного проживання внутрішньо переміщених осіб буде проведена термомодернізація будівлі гуртожитку БДМУ

Начальник Чернівецької ОВА Руслан Запаранюк: Для комфортного проживання внутрішньо переміщених осіб проведемо термомодернізацію будівлі гуртожитку БДМУ.

Чернівецька область стала учасником проекту, що реалізуються Українським фондом соціальних інвестицій за фінансової підтримки Уряду Німеччини через німецький Банк розвитку KfW - «Сприяння розвитку соціальної інфраструктури. УФСІ ІХ».

Співпрацю в межах проекту розпочали у 2023 році, сьогодні ж уже підписали Меморандум про співпрацю, який передбачає термомодернізацію гуртожитку № 2 Буковинського державного медичного університету в Чернівцях. Це покращить умови перебування у ньому 200 внутрішньо переміщених осіб.

Підписання меморандуму між Чернівецькою обласною військовою адміністрацією, Буковинським державним медичним університетом та Українським фондом соціальних інвестицій (УФСІ) - важливий крок у реалізації важливої соціально-інфраструктурної ініціативи.

Після цього розпочнеться підготовка до виготовлення проєктно-кошторисної документації. Фінансування розробки відповідної документації і роботи будуть здійснені за рахунок грантових коштів Уряду Німеччини. Термін реалізації проєкту до 2027 року.

06.06.2025

Чернівецька обласна військова адміністрація

<https://bukoda.gov.ua/news/na-bukovynu-ptybuv-cherhovyi-evakuatsiinyi-potiah>

Начальник Чернівецької ОВА Руслан Запаранюк: Сьогодні на Буковину прибув черговий евакуаційний потяг.

18 осіб з Донецької області зустріли представники обласної військової адміністрації та міжнародні партнери, які надали допомогу з довозення евакуйованих до місць тимчасового проживання та харчування.

Люди будуть поселені у місця тимчасового проживання у Дністровській, Хотинській, Мамаївській, Топорівській та Чернівецькій територіальних громадах.

З початку цього року наша область прийняла 4 евакуаційні потяги. До нас приїхали 63 людей, які були вимушені покинути власні домівки через активні бойові дії.

Спільно з громадами, громадськими організаціями працюємо над тим, щоби люди мали комфортні умови проживання, отримали відповідну підтримку та допомогу.

06.06.2025

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/trykarpattia-pohlybliuie-spivpratsiu-z-avstriitsiamy>

Прикарпаття поглиблює співпрацю з австрійцями

Заступниця голови обласної державної адміністрації Людмила Сірко зустрілася з аташе з соціальних питань Посольства Республіки Австрія у Києві Мартіном Мюльбахером та лікарями з м. Брегенц федеральної землі Форальберг (Республіка Австрія), зокрема педіатром і неонатологом, анестезіологом, лікарем інтенсивної терапії, травматологом-хірургом та фахівцями відділення невідкладної травматологічної допомоги.

У заході також взяли участь регіональна координаторка Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» Лариса Підвербецька, керівники та фахівці комунального закладу «Ветеранський простір «Ветеран ПРО» Івано-Франківської обласної ради», департаменту міжнародного співробітництва та євроінтеграції громад ОДА, ліцею № 3 Івано-Франківської міської ради, БО «Благодійний фонд «Карітас - Івано-Франківськ УГКЦ» та психологи тренінгового центру цього ГУ ДСНС України в Івано-Франківській області.

Людмила Сірко передала відання від голови обласної державної адміністрації – начальниці обласної військової адміністрації Світлани Онищук австрійським партнерам за розповіла: «Ми представляємо наші практики, які впроваджуються в рамках Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?». В Україні триває жорстока війна і ці виклики, які сьогодні перед нами постали, не прості. Практичні поради та консультації іноземних партнерів нам необхідні. Відрадно, що маємо домовленості щодо обміну практичним досвідом роботи українських та австрійських медичних фахівців. Відтак прикарпатські лікарі і медичні працівники матимуть можливості набутися необхідну практику у закладах охорони здоров'я Республіки Австрія у м. Брегенц».

Під час зустрічі учасники заходу мали можливість ознайомитися із робочими напрацюваннями комунального закладу «Ветеранський простір «Ветеран ПРО» Івано-Франківської обласної ради», зокрема йдеться про координацію та допомогу ветеранам з адаптацією після служби, роботу з їх сім'ями, психологічну підтримку, реабілітацію, юридичні консультації, працевлаштування, перекваліфікації чи перенавчання, зокрема проєкти, які впроваджуються «Ветеран ПРО».

Йшлося й про психологічну роботу з дітьми у ліцеї № 3 Івано-Франківської міської ради щодо покращення ментального здоров'я дітей, які приїхали з окупованих територій та навчаються у цьому ліцеї.

Було презентовано майстерність психологів ГУ ДСНС України в Івано-Франківській області. Йшлося про особливості роботи «екстремальних психологів», котрі працюють у епіцентрах надзвичайних ситуацій та катастроф, мають справу із найбільшими людськими стражданнями та горем і покликані допомогти постраждалим акумулювати усі душевні сили для того, щоб сміливо глянути у вічі біді, мінімізувати психологічні наслідки об'єктивних трагедій, зуміти перебороти усі негаразди.

Також мовилося про роботу БО «Благодійний фонд «Карітас - Івано-Франківськ УГКЦ», допомогу внутрішньо переміщеним людям, облаштування місць для тимчасового проживання, роботу Центрів життєстійкості, надання індивідуальних консультацій, впровадження проєктів працевлаштування, самозайнятості переселенців, важливих програм мікрогрантів та проведення відповідних тренінгів.

Австрійські партнери наголошували на важливості співпраці, зокрема щодо надання необхідних лікарських консультацій, обміну практичним досвідом між лікарями та медичними працівниками.

02.06.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/provodymo-konsultatyvni-zustrichi-z-meshkantsiamy-donechchyny-v-humanitarnykh-khabakh-u-riznykh-rehionakh-krainy-2-06>

Проводимо консультативні зустрічі з мешканцями Донецчини в гуманітарних хабах у різних регіонах країни

Фахівці Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області продовжують надавати консультації та соціальні послуги громадянам, у тому числі внутрішньо переміщеним особам, у різних регіонах країни.

Упродовж тижня відбулися зустрічі для мешканців:

- Бахмутської міської територіальної громади — в осередку підтримки мешканців «З Бахмутом у серці» в м. Дніпро.
- Добропільської міської територіальної громади — у хабі «Добропільщина — сила єднання» в м. Дніпро.
- Маріупольської міської територіальної громади — у Центрі підтримки переселенців «ЯМаріуполь» у м. Кременчук, м. Кривий Ріг, м. Черкаси, м. Полтава та м. Кам'янське.
- Очеретинської селищної територіальної громади — у гуманітарному хабі в м. Кам'янське.
- Покровської міської територіальної громади — у гуманітарному хабі «Ми – Донецчина» в м. Дніпро.
- Соледарської територіальної громади — у гуманітарному центрі підтримки внутрішньо переміщених осіб «Соледар: дорога додому» в м. Дніпро.
- Торецької міської територіальної громади — у гуманітарному просторі міста Торецьк «Центр життєстійкості Торецької громади» в м. Київ та в Центрі підтримки мешканців громади у м. Кременчук.
- Часовоярської територіальної громади — у гуманітарному Центрі «Мій Часів Яр» у м. Черкаси.
- Бахмутського району — у Консультативно-координаційному центрі підтримки населення «Бахмутський район єднає» в м. Кривий Ріг та м. Дніпро.
- Волноваського району — у Центрі підтримки ВПО «Пліч-о-пліч» у м. Кривий Ріг.
- Маріупольського району — у Центрі підтримки ВПО «Серце сходу» в м. Львів.

У режимі відеоконференції проведено зустрічі для мешканців:

- Дніпропетровської області, с-ща Слобожанське — у Центрі підтримки внутрішньо переміщених осіб.

- Мар'їнської міської територіальної громади в м. Павлоград та м. Жовті Води.
- Маріупольської міської територіальної громади — у Центрі підтримки переселенців «ЯМаріуполь» у м. Запоріжжя, м. Хмельницький, м. Калуш, м. Тернопіль, м. Чернівці, м. Ужгород, м. Рівне та м. Житомир.
- Новогродівської міської територіальної громади в м. Павлоград.
- Покровської міської територіальної громади — у гуманітарному хабі «Єднання» в м. Шептицький, м. Хуст та м. Чернівці.

Мешканцям надано роз'яснення щодо призначення та перерахунку пенсій, призначення субсидій та пільг, можливостей оцифрування документів, а також користування вебпорталом Пенсійного фонду України. Особливу увагу приділено питанням страхового стажу, перерахунку пенсійних виплат, отримання субсидії на оренду житла внутрішньо переміщеним особам.

02.06.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/u-kyievi-vidbuvsia-rodynnyi-zakhid-simi-donechchyny-vid-pokolinnia-do-pokolinnia-zustrich-pro-sylu-rodyny-mystetstvo-i-vzaiemopidtrymku>

У Києві відбувся родинний захід «Сім'ї Донеччини: від покоління до покоління»

1 червня 2025 року в Конгресно-виставковому центрі «Парковий» (м. Київ) відбувся культурно-пізнавальний родинний захід «Сім'ї Донеччини: від покоління до покоління», який об'єднав родини з різних громад Донецької області, внутрішньо переміщених осіб, експертів, партнерів та громадських активістів.

Захід відбувся з ініціативи управління сім'ї, молоді та масових заходів національно-патріотичного виховання Донецької обласної державної адміністрації за підтримки Благодійного фонду «Об'єднання світових культур» та у партнерстві з Конгресно-виставковим центром «Парковий», Дата-центром «Парковий», КУ «Донецький обласний молодіжний центр», громадською організацією «Клуб рибалок України», а також хабами підтримки внутрішньо переміщених осіб м. Селидове, Маріуполя, Бахмута, Часового Яру, Нікольської та Мангушської громад, які залучали родини для участі у зустрічі.

З вітальним словом до учасників заходу від Донецької облдержадміністрації звернулася Лілія Золкіна, начальниця управління сім'ї, молоді та масових заходів національно-патріотичного виховання Донецької облдержадміністрації, яка наголосила: «Сьогоднішній захід – це не просто зустріч родин, це символ нашої єдності, турботи та віри у відновлення. Донеччина – це не лише географія. Це люди, родини, наші традиції, які живуть

попри втрати і війну. Ми зберігаємо цей код життя, щоб передати його дітям – незалежно від обставин».

Наталія Киркач, радниця голови Донецької облдержадміністрації з питань забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків та керівниця БФ «Слов'янське серце» подякувала всім партнерам та наголосила на важливості проведення таких заходів. «Родина – це місце сили, а громада – це її простір. Саме від поєднання цих двох складових залежить майбутнє. Ми сьогодні говоримо не тільки про політику чи соціальні програми – ми говоримо про людяність, яка тримає країну в найтемніші часи», - підкреслила Наталія Киркач.

Олена Кобець, директорка Благодійного фонду «Об'єднання світових культур» привітала присутніх, розповіла про роботу фонду щодо підтримки дітей та ідею виникнення заходу й пророблений всіма партнерами шлях до цього.

Також із вітальними промовами до присутніх звернулись представники партнерів-організаторів заходу: Анна Майстренко, директорка з маркетингу КВЦ «Парковий» та Ярослав Бойко, голова ГО «Клуб рибалок України».

У програмі заходу для гостей було проведено дві важливі тематичні панельні дискусії.

Перша – «Родина в нових обставинах: виклики адаптації, виховання дітей, підтримка в громаді» – модерована Наталією Федорович, головою громадської організації Центр суспільних ініціатив «Перспектива», експерткою з соціальної політики та підтримки родин.

Учасники панелі: Ольга Санжаревська – мешканка м. Мар'їнка Донецької області; Тетяна Брянцева – заступниця міського голови з інформаційної, комунікаційної роботи та внутрішньої політики Селидівської міської ради, координаторка Центрів підтримки ВПО «СЕЛИДОВЕ.UA»; Юлія Демидова – проректорка з науково-педагогічної роботи та молодіжної політики Маріупольського державного університету; Наталя Адамова – в.о. директора Донецького обласного центру зайнятості.

Друга панельна дискусія – «Ментальне здоров'я родини: як підтримати себе, дитину і громаду» – проходила під модерацією Наталії Киркач, радниці голови Донецької обласної державної адміністрації з питань забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків та керівниці БФ «Слов'янське серце».

Спікери панелі Вероніка Русалова – психологиня громадської організації «Десяте квітня»; Ольга Сербова – психологиня проекту «ТатоХаб», спеціалістка з питань відповідального батьківства; Тетяна Суботіна – клінічна психологиня, сертифікована консультантка в методі когнітивно-поведінкової терапії, національна тренерка з програм психічного здоров'я та психосоціальної підтримки; Денис Малєєв – проректор Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, кандидат психологічних наук, клінічний психолог.

Зворушливою частиною став блок нагородження переможців конкурсу дитячої творчості «Моя сім'я: від покоління до покоління», який зібрав десятки щирих історій, малюнків, есе й виробів, що зображували силу родини, традицію, любов і духовну спадщину Донеччини. Учасники з різних куточків області мали змогу бути присутніми особисто або доєднатися онлайн завдяки технічному супроводу заходу. Нагородження провели Олена Кобець, Лілія Золкіна та Володимир Покатілов, директор Дата-центру «Парковий».

Окремим елементом події стала презентація фотовиставки «Жінки та війна: історії до та після», що розповідає про жінок Донеччини, які пройшли через окупацію, евакуацію, втрати й зберегли силу підтримувати інших. Їхні історії –про стійкість, гідність, материнство, службу, волонтерство й незламність у найскладніших умовах.

Впродовж усього заходу діяла дитяча зона з майстер-класами, аніматорами та розвагами, а завершальним акордом стала музична програма за участю талановитих дітей і молоді Донеччини – виконавців, лауреатів всеукраїнських та міжнародних конкурсів, які своєю творчістю донесли силу голосу нашого краю.

Окремими інтерактивними локаціями під час заходу стали презентаційна зона Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області та консультаційний стенд Донецького обласного центру зайнятості.

Завершуючи зустріч, Лілія Золкіна подякувала всім партнерам, родинам та учасникам і зазначила: «Дякую за єдність, тепло й натхнення, які ви сьогодні створили. Це більше, ніж захід – це був наш спільний день сили. Нехай кожна родина понесе з собою не лише емоції, а й відчуття опори, що ми – разом, що Донеччина живе у кожному з нас».

Захід завершився врученням подяк партнерам, спільним фото і теплими побажаннями нових зустрічей – у безпечній, вільній і відновленій Донеччині.

03.06.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/z-pochatku-roku-ponad-1200-konsultatsii-otrymaly-meshkantsi-donechchyny-v-riznykh-rehionakh-krainy>

З початку року понад 1200 консультацій отримали мешканці Донеччини в різних регіонах країни

Головним управлінням Пенсійного фонду України в Донецькій області на постійній основі проводяться консультаційні зустрічі, у т. ч. в режимі відеоконференції, у гуманітарних хабах на території 19 областей країни з громадянами, які через бойові дії вимушені були переміститися й знайшли прихисток в інших регіонах.

Станом на 01 червня 2025 року проведено 234 зустрічі, під час яких внутрішньо переміщені особи Донецької області отримали 1277 консультацій та роз'яснень.

Фахівці Головного управління в ході означених заходів надають практичну допомогу та консультують з питань пенсійного забезпечення, житлових субсидій і пільг, страхових виплат, а також інформують про можливість отримання послуг у зручному форматі — через вебпортал Пенсійного фонду України <https://portal.pfu.gov.ua> та мобільний застосунок «Пенсійний фонд» <https://t1p.de/2b287>.

06.06.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/richnytsia-roboty-tsentru-pidtrymky-vpo-mariupolskoho-raionu-sertse-skhodu-u-lvovi>

Річниця роботи центру підтримки ВПО Маріупольського району «Серце Сходу» у Львові

5 червня у мультифункціональному Центрі підтримки ВПО Маріупольського району «Серце Сходу» у Львові відбувся захід щодо підбиття підсумків першого року його діяльності "1 рік разом: від серця до серця", де звітували про проведену роботу, ділилися досвідом та напрацюваннями надання всебічної допомоги мешканцям Донецької області.

Участь у заході взяли представники облдержадміністрації, Маріупольської райдержадміністрації, територіальних громад Маріупольського району, міжнародних та неурядових організацій.

«Центри підтримки ВПО Маріупольського району «Серце Сходу» стали важливими островками порятунку для тих, хто через війну опинився в складних життєвих обставинах, вимушений інтегруватися в нове середовище, втратив домівку та роботу, потребує тепла і уваги», - зазначила директорка департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації Олена Токарева.

Головними напрямками роботи Центру підтримки є надання гуманітарної, юридичної, психологічної, соціальної, медичної допомоги.

У Центрі підтримки є дитячий простір, в якому відбуваються культурно-розважальні, просвітницькі, спортивні, психологічні, арт-терапевтичні заходи, різноманітні майстер-класи, зустрічі, ігри, навчання тощо.

На базі Центру підтримки функціонує центр життєстійкості, де допомагають людям впоратися з психологічним стресом та іншими соціальними викликами, а також навчити кожного відновлюватися після травматичних подій, повертатися до активного життя і включатися у ініціативи громади.

За відносно короткий час роботи Центр підтримки набув популярності завдяки цікавим навчанням, лекціям, бесідам, тренінгам, акціям, проєктам,

програмам піклування про ментальне здоров'я, різноманітним майстер-класам та культурно-розважальним заходам.

«Переселенцям дуже важливо відчувати, що вони не одні. Усі ми створюємо атмосферу тепла, надії та нових можливостей для кожного з них», - зауважила пані Олена.

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

06.06.2025

ЕСПРЕСО

<https://espresso.tv/suspilstvo-u-kievi-vidkrili-pershiy-tsentr-zhittestiykosti-dlya-mistyan-i-vpo-yaki-poslugi-mozhna-v-nomu-otrimati>

У Києві відкрили перший Центр життєстійкості для містян і ВПО: які послуги можна в ньому отримати

У Солом'янському районі Києва відкрили перший у столиці Центр життєстійкості для киян та внутрішньо переміщених осіб. Там, зокрема, можна отримати психологічну допомогу або консультацію соціального фахівця

Про це повідомляє кореспондентка Еспресо Діана Польова.

Більше про проєкт

У Солом'янському районі столиці Центр запрацював у рамках пілотного проєкту Міністерства соціальної політики в межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я "Ти як?", що була ініційована першою леді України Оленою Зеленською.

Мета проєкту – підтримати психічне здоров'я людей, знизити рівень стресу та тривожності серед населення громад, допомогти адаптуватися до нових умов життя та кризових ситуацій. Також проєкт покликаний навчити учасників технік стресостійкості та запобігання психологічної травматизації, створити дієві механізми забезпечення соціальними послугами у Центрах життєстійкості, зміцнити волонтерський рух та підвищити соціальну згуртованість громади.

"Це прекрасна ініціатива в рамках програми "Ти як?" першої леді Олени Зеленської. Дуже багато партнерів. Тому що це підтримується і Міністерством соціальної політики, й іншими міністерствами, Координаційним центром з ментального здоров'я. А ми, громадські організації, благодійні фонди, такі як "Українська фундація громадського здоров'я", власне, є тими, хто впроваджує цю ініціативу", - зазначила виконавча директорка БФ "Українська фундація громадського здоров'я" Галина Скіпальська.

Про суть роботи Центрів

Вона розповіла, що суть роботи Центрів життєстійкості полягає в тому, що громада надає приміщення — у користування або на певних умовах, — а

громадська організація подається на конкурс Міністерства соціальної політики, отримує грант і впроваджує цю модель, забезпечуючи надання психологічних, соціальних і юридичних послуг.

За її словами, наразі в Україні вже працюють понад 300 таких центрів, у Києві ж відкрили перший, створений саме громадою столиці.

"В Києві є центри життєстійкості, які створені релокованими громадами для своїх мешканців, для тих, хто переселився. Тут же, в Солом'янському районі, який нараховує більш ніж 380 тис. мешканців, більше 26 тис. – це внутрішньо переміщені особи. Ми знаємо, що потреба в наданні послуг ментального здоров'я є дуже висока...Тому і створюються такі центри життєстійкості, де працюють психологи, соціальні працівники, які, в першу чергу, надають мешканцям цього району, надаватимуть мешканцям цього району, власне, психологічні, соціальні послуги і юридичні", - пояснила Галина Скіпальська.

Вона також зазначила, що залежно від потреб громади можна розширювати перелік послуг і залучати більше людей, яким потрібна підтримка.

"Ми підтримуємо цю ініціативу і вважаємо, що це один з таких найкращих прикладів, коли послуга психологічної підтримки є і надається кваліфікованими фахівцями. І з іншої сторони, це теж такий шлях в Європу, тому що це формат, коли благодійна, неприбуткова організація отримує кошти з національного бюджету і має можливість цю послугу надавати за кошти держави", - додала Скіпальська.

Про безбар'єрність простору

Галина Скіпальська акцентувала, що Центр життєстійкості в Солом'янському районі займає площу понад 100 м², а саме приміщення та всі послуги в ньому є повністю безбар'єрними.

"В цьому центрі є можливість не лише отримати послуги, як я говорила, психологічну, соціальну, іншу юридичну допомогу, але й так само, якщо якимось влучання, щось трапляється, люди можуть тут прийняти душ, змінити одяг, тут є доступ і вода, аптечки першої медичної допомоги, персонал навчений надавати першу медичну допомогу, забезпечити перекуси. Тут є можливість людям прийти і просто затриматися і якимось відновитися пару годин", - додала вона.

Що кажуть відвідувачі?

Своїми враженнями від роботи Центру поділилися і його відвідувачі.

За словами пані Олесі, яка переїхала до Києва з Краматорська, особливо важливою підтримка Центру є для дітей — це і спілкування з однолітками, і допомога з адаптацією.

"Дітям дуже подобається. І батькам є допомога. Психологічна, соціальна. Адаптуватись під життя в іншому місці. Вони дуже допомагають. А для дітей це — соціалізація з іншими дітьми, чого їм зараз не вистачає", - поділилася жінка.

Анастасія, яка переїхала з Харківщини, зауважила, що Центр став для неї джерелом психологічної підтримки.

"Це круто, що такі центри відчиняються. Тут дуже багато для дітей всього. Психологи тут гарні, соціальні працівники тут дуже так допомагають. Тому ми дуже вдячні, що вони є. Раджу всім приходити, хто хоче допомоги, а хто хоче просто нових знайомств, то вам сюди", - зазначила вона.

Під час відкриття центру не нудьгували й діти. Вони, зокрема, долучилися до інтерактиву й приклеювали листочки зі своїм розумінням значення "життєстійкості".

Під час відкриття Галина Скіпальська разом із керівником Солом'янської районної адміністрації в Києві Сергієм Мовенком посадили ялинку – як символ життєстійкості, яку покликана підтримувати нова ініціатива.

"Я хочу, щоб кожен, хто приходить із сумними очима та своїми проблемами, виходив звідси з такими ж яскравими і світлими очима, як у вас. Це буде наш плідний результат", - зазначив керівник Сергій Мовенко.

Він додав, що найближчим часом біля Центру облаштують прилеглу територію, щоб діти могли активно відпочивати у безпечному середовищі.

Для довідки. Варто зауважити, що це вже третій Центр життєстійкості. У травні 2024 року МБФ "Українська Фундація громадського здоров'я" долучилася до пілотного проєкту з формування життєстійкості Міністерства соціальної політики в межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я "Ти як?", ініційованої Першою леді України Оленою Зеленською, відкривши Центр Життєстійкості у Миколаєві, а цього місяця два центри відкрито у Києві.

03.06/2025

LB.ua

https://lb.ua/blog/nadiia_kuzmychova/677918_vtratiti_zvyazok_osvitni_ris_hennya.html

Не втратити зв'язок: освітні рішення для українських школярів за кордоном

Сотні тисяч українських дітей нині вимушено навчаються за межами України. Щоб зберегти з ними зв'язок і не втратити той людський капітал, який формує майбутнє країни, ми маємо діяти гнучко. Для збереження цього зв'язку Міністерство освіти і науки України не створює один універсальний сценарій — натомість розробляє систему гнучких можливостей, адаптованих до різних життєвих ситуацій, країн, мовного середовища та планів родини. Це не про швидкі рішення. Це про довгу дистанцію, у якій держава залишається поруч, де б не були українські школярі.

Українознавчий компонент VS подвійне навантаження

На травень 2025 року понад 360 000 дітей, які виїхали за кордон, продовжують навчання в українських школах дистанційно або на індивідуальних формах. Переважно ці учні відвідують місцеві школи за кордоном, тож українську освіту здобувають у вільний час — вечорами або навіть ночами. Це подвійне навантаження впливає як на якість освіти, так і на емоційний стан самої дитини. Адже учень навчається за повною програмою в обох закладах освіти.

Саме тому ще з 2023 року МОН упроваджує програму українознавчого компонента. Це скорочена програма, що дозволяє вивчати лише предмети, які учні не вивчають у закордонній школі, — українську мову, історію, літературу, географію, основи правознавства та Захист України. Оцінки з решти предметів, які учні вивчають у школах за кордоном (математика, хімія тощо), – можуть перезараховувати відповідно до шкали, розробленої МОН. Школи, які викладають за програмою українознавчого компонента, адаптують розклад до потреб дітей. Так учень залишається в українській системі освіти й не має зайвого навантаження.

Сьогодні шкіл з українознавчими класами – 40. Обрати школу та подати заяву на навчання можна на зручній платформі: ukrainian.studies.mon.gov.ua. Протягом 5 робочих днів після подання заявки, з батьками чи іншими представниками дитини, скотактує адміністрація школи щодо зарахування до українознавчого класу.

Суботні / недільні школи та офіційне визнання результатів

Суботні та недільні школи існують вже десятки років. Проте надзвичайно цінно, що низка організацій та інституцій у перші місяці повномасштабного вторгнення організувала нові школи для українців за кордоном. Сьогодні таких освітніх осередків понад 500 у всьому світі: від Канади до Японії.

Ці заклади є тим містком, який допомагає дітям залишатись в українському контексті, дає можливість чути мову, вивчати історію, культуру, спілкуватися з однолітками з України. Наше спільне завдання — зробити так, щоб знання й уміння, які діти здобувають у цих школах, не були номінальними, а офіційно визнавались українською системою освіти. Завдяки цьому реінтеграція до українських шкіл буде максимально простою і доступною. Для цього наша команда спільно з партнерами напрацювала кілька інструментів.

Восени минулого року ми залучили представників освітніх осередків за кордоном до робочої групи, де спільно працювали над порядком визнання результатів навчання, здобутих за кордоном. Відтепер, за цим порядком, в осередків є можливість пройти верифікацію від МОН та МЗС і долучитись до обліку. Це означає, що результати навчання, які дитина здобула у верифікованій суботній або недільній школі, буде офіційно визнавати українська держава. Тож дитина зможе:

1. повернутися до навчання в українській школі без додаткового оцінювання;

2. отримати українське свідоцтво про освіту та вступити в український ЗВО;

3. мати два свідоцтва про освіту: українське та іноземне.

Верифіковані осередки матимуть доступ до діджитальної платформи, над якою ми працюємо спільно з партнерами — Приватбанком. Там вчителі зможуть завантажувати матеріали для дітей, відзначати їхню успішність тощо.

Міжнародна українська школа

Суботні та недільні школи можуть співпрацювати з Міжнародною українською школою. МУШ — це державна школа, яка працює для українських дітей за кордоном уже понад 15 років. Сьогодні її партнерами є осередки з 14 країн. Дитина може навчатись в осередку, який є партнером МУШ за програмою українознавчого компонента. Або ж є опція навчатись за повною програмою на екстернатній формі.

Після завершення навчання дитина отримує український документ про освіту. МУШ співпрацює з громадами, посольствами та партнерами, щоб навчання було доступним, а зв'язок з Україною — постійним.

Окрім екстернату, сімейна форма освіти також залишається доступною для дітей за кордоном.

Повна українська освіта з-за кордону

Це менш поширений, але також реальний сценарій. Він можливий лише тоді, коли відвідування шкіл за кордоном не вимагається країною перебування. У такому випадку дитина може проходити повну українську програму дистанційно.

Вона навчається за українськими підручниками, складає підсумкові оцінювання, а після завершення отримує офіційний документ про освіту державного зразка. Це означає, що дитина може безперешкодно продовжити навчання в Україні — у школі, коледжі чи ЗВО.

Оскільки таке навчання відбувається повністю онлайн, ми рекомендуємо батькам додатково підтримувати очну комунікацію: заохочувати участь дитини в гуртках, долучати до українських культурних заходів чи суботніх шкіл у країні проживання. Соціальні навички, уміння працювати в команді, відчуття спільноти – усе це вкрай важливо для розвитку школярів, де б вони не були.

Партнерство і комунікація як основа сталих рішень

Наші рішення мають законодавчий фундамент. Уже ухвалено зміни до закону “Про повну загальну середню освіту” щодо визнання результатів навчання, здобутих за кордоном. Уряд затвердив Порядок визнання результатів.

Але не менше за нормативну базу для нас важлива стратегія — жива, гнучка, базована на комунікації. Вона спирається на дві ключові речі. Перше — постійний діалог з батьками та вчителями: ми запрошуємо їх на зустрічі, обговорюємо виклики, збираємо зворотний зв'язок, залучаємо до робочих груп і враховуємо досвід.

Друге — партнерства. Ми працюємо з організаціями, які вже багато років підтримують українську діаспору: Світовим конгресом українців, МІОКом, посольствами. Ми вже провели 11 зустрічей з освітніми осередками за кордоном за участю понад 900 учасників із 50 країн світу. Спілкуємось з посольствами, які є важливими партнерами на місцях. Говоримо з командами шкіл, які вже впроваджують українознавчий компонент, і розуміємо, з чим стикаються директори та вчителі. Завдяки цим зв'язкам ми краще розуміємо умови, в яких живуть і навчаються наші діти, і напрацьовуємо дієві рішення, які відповідають викликам.

Доступ до української освіти — це не лише про знання. Цими інструментами ми зберігаємо ідентичність, мову, культуру, відчуття належності до своєї країни. Створюємо механізми, які дадуть змогу дитині повернутись. Навіть якщо дитина залишиться жити в іншій країні, ми хочемо, щоб вона відчувала себе частиною України й прагнула долучитися до її розвитку — вміннями, ресурсами, інвестиціями тощо. Наше завдання — не втратити цей людський капітал, бо саме він є найціннішим ресурсом для майбутнього країни.

Надія Кузьмичова, заступниця міністра освіти і науки Україн/

06.06/2025

LB.ua

https://lb.ua/blog/petro_andriushchenko/680348_nareshti_fakti_pro_te_ya_k_kradut.html

Нарешті. Факти про те, як крадуть на еВідновленні

Знаєте, коли все так погано? Це коли чуєш історії від яких одразу перехоплює подих. Коли обурення вибухає так, що не можеш говорити, а всі реакції зводяться до: «як», і до стандартного набору неукраїномовної, проте влучної за сенсом лайки.

Здавалося, що на четвертому році Великої війни вже складно досягти такого ефекту. Але ні. Немає нічого неможливого.

Про що мова?

Так, знову про еВідновлення. І про мільйони євро, які не дійшли до реальних внутрішніх біженців. Бо все, про що ми лише здогадувались, тепер знаходить підтвердження. Поки — в Донецькій області (неокупованій частині). Але...

Давайте стисло. У Святогірську (це підконтрольна Україні територія, хто не в курсі) людям видали компенсації за “зруйновані” будинки. У середньому — приблизно по 2 млн грн на кожен. Але є одне але.

Всі будинки — стоять.

Ніхто їх не руйнував.

Там навіть живуть люди. Тобто продовжують жити. Тепер — із компенсацією в кишені за будинок, якого наче “немає”.

І ні — це не здогадки. Це факт, підтверджений кримінальними провадженнями поліції Донецької області. Кримінальне провадження ЄРДР-42025050000000018 від 13.02.2025 за ч.4 ст.191 КК України (Розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем, якщо вони вчинені у великих розмірах або за попередньою змовою групою осіб) у відношенні посадових осіб Святогірської МВА, як краще цьому підтвердження.

Але це — не поодинокий випадок. Така ж історія — у Мирноградській громаді, в Покровську. Там член комісії, який є власником будинку, сам собі підписав акт, що будинку немає.

Ну а що? А чому б ні? Хто перевірить? Ніхто й не чекав перевірки.

І це — лише те, що стало відомо завдяки інсайдам. Бо поліція цим зайнялась тільки тому, що більшість там — ті самі ВПО без житла. Тема актуальна та болюча. Особисто актуальна.

А тепер — головне питання.

А яка кількість таких випадків в Ірпені? У Бучі? У Гостомелі? У Києві?

Скільки сотень мільйонів євро пішло в кишені «відібраних» ВПО, завдяки недолугим депутатам і урядовцям?

Просто візьміть загальну суму витрат за програмою «Відновлення» — і все стане ясно. Навіть без гучних слів.

Але і це ще не все.

Бо ось яка вишенька на торті.

У Святогірську, як і на Київщині, все ще цікавіше.

В обмін на «Відновлення» держава отримує право власності на пошкоджений будинок.

І все. Крапка.

А от право на земельну ділянку — ні.

Навіть якщо вона під будинком — ні.

Заборони на нову забудову на цьому ж місці — теж немає.

Дослівно, стаття 13 Порядку надання компенсації за знищені об'єкти нерухомого майна, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України №600 від 30.05.2023 встановлює єдине обмеження: “10. Право власності отримувача компенсації на знищений об'єкт нерухомого майна відповідно до частини двадцятої статті 8 Закону припиняється у зв'язку з його знищенням. Для отримання компенсації необхідно провести дії щодо державної реєстрації припинення такого права відповідно до Закону України “Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень”.

У підсумку, внутрішньо переміщений умовний киянин із Києва до Києва отримує:

- компенсацію;
 - нову нерухомість;
 - цілий або напівживий будинок;
 - земельну ділянку, яка коштує більше, ніж дохіба
- А реальні ВПО? Їм як не було нічого, так і не з'явилося.

Навіть право на надію.

Тому каравани далі виїжджають з України. Частково — повертаються в окупацію. Поки одні “приростають” нерухомістю — інші продовжують втрачати все.

Хотілося б надіятись на депутатів. Але голова комітету Верховної Ради з питань ВПО зайнятий лобіюванням підвищення штрафів за перевищення швидкості. Які депутати — такі й пріоритети. Єдина надія — на правоохоронців.

І такий приклад поліції Донецької області викличе якщо не резонанс, то принаймні цікавість в інших регіонах, де «переселенці» народжуються магічно — під компенсацію.

Уряд схвалив рішення залучити \$84 млн від Світового банку для виплати компенсацій за пошкоджене житло

Петро Андрющенко, керівник Центру вивчення окупації.

04.06.2025

ZN.UA

<https://zn.ua/ukr/ECONOMICS/dopomoha-vpo-khto-mozhe-jiji-vtratiti-ta-shcho-zminitsja-tsoho-lita.html>

Допомога ВПО: хто може її втратити та що зміниться цього літа

Українці, які змушені були покинути свої домівки та переїхати в більш безпечні регіони, отримали статус внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Вони можуть звернутися за грошовою допомогою від держави.

Фахівці «Юридичного радника для ВПО» відповіли на найбільш актуальні питання стосовно цих виплат.

Чи не скасують допомогу на проживання ВПО у зв'язку з запровадженням базової соціальної допомоги

Ні. Це різні види допомог, спрямовані на вирішення відмінних соціальних потреб. Базова соціальна допомога має на меті замінити такі види допомог як соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям; допомогу самотніми матерями; допомогу на дітей, які виховуються у багатодітній сім'ї; тимчасову державну допомогу дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, не можуть утримувати дитину або місце їхнього проживання невідоме тощо. Альтернативою допомоги на проживання ВПО є субсидія на оренду житла для ВПО. Водночас людина має право обирати вид підтримки, яким вона бажає скористатися.

Чи можна буде відновити допомогу на проживання ВПО, якщо припинять виплачувати субсидію на оренду житла для ВПО

Так. Відповідно до п.13-5 Порядку надання допомоги на проживання ВПО (далі - Порядок) орган соцзахисту населення тимчасово припиняє нарахування та виплату допомоги отримувачам, щодо яких від органу Пенсійного фонду України (далі - ПФУ) надійшла інформація про

призначення субсидії на найм житла. Виплата допомоги поновлюється за умови припинення виплати субсидії на найм житла і за умови дотримання “майнових” та деяких інших.

Таке поновлення не відбуватиметься автоматично, для цього потрібно звернутися з новою заявою про надання допомоги на проживання. Нарахування та виплату допомоги буде здійснено з місяця подання заяви, але не раніше місяця, що настає за місяцем припинення виплати субсидії на найм житла.

Також потрібно пам'ятати, що поновлення виплати допомоги здійснюватиметься на строк, що не перевищує шестимісячний період призначення або продовження допомоги із урахуванням уже виплачених коштів допомоги.

Чи правда, що придбання житла за сертифікатом «ЄВідновлення», навіть без реєстрації місця проживання в ньому, є підставою для припинення виплат ВПО

Переважно так. Допомога не виплачується, якщо людина/сім'я має у власності житлове приміщення/частину житлового приміщення, що розташоване на територіях, не включених до переліку територій, або територіях, включених до переліку територій, щодо яких визначено дату завершення бойових дій (припинення можливості бойових дій) або тимчасової окупації.

Винятки:

- житло непридатне для проживання, що підтверджується документально;
- житло має площу менш як 13,65 кв. метра на одного члена сім'ї.

Чи зміниться розмір допомоги на проживання

На сьогодні така інформація відсутня. Як і досі, розмір виплат становить:

- для осіб з інвалідністю та дітей - 3000 грн;
- для інших осіб - 2000 грн.

Чи відбулися зміни в майнових критеріях для призначення / продовження виплат

Так. У зв'язку з впровадженням субсидії на оренду житла для ВПО «майнові» критерії отримання допомоги на проживання ВПО було доповнено додатковими пунктами.

Допомога не призначається / її виплата припиняється, якщо:

- ВПО, яка звертається за допомогою на проживання або є отримувачем допомоги на 1 число місяця, з якого призначається допомога, або на 1 число кожного місяця, в якому отримується допомога, отримує субсидію або входить до складу домогосподарства особи, яка отримує субсидію на оренду житла;
- особа з числа членів сім'ї на 1 число місяця, з якого призначається допомога, або на 1 число кожного місяця, в якому отримується допомога, отримує субсидію на найм житла або входить до складу домогосподарства особи, яка отримує субсидію на найм житла.

05.06.2025

ZN.UA

<https://zn.ua/ukr/ECONOMICS/subsidija-na-najm-zhitla-chi-potribno-vpo-ukladati-dohovir-orendi-za-formoju-pfu.html>

Субсидія на найм житла: чи потрібно ВПО укладати договір оренди за формою ПФУ

Зараз Україні діє експериментальний проєкт щодо надання субсидії внутрішньо переміщеним особам (ВПО), які орендують житло. Фахівці «Юридичного радника для ВПО» розповіли, чи повинні переселенці для отримання цих коштів, укласти договір оренди лише за формою, запропонованою ПФУ.

Згідно з законом, крім вимоги письмової форми, у договорі мають бути вказані:

- сторони (ПІБ / назва орендодавця та орендаря, документи сторін);
- адреса та площа житла;
- документ, що підтверджує право орендодавця на житло;
- інформація про відсутність відчуження, спорів, арештів та інших обтяжень на житло, яке передається у придатному для проживання стані, і відповідає вимогам санітарної та протипожежної безпеки;
- термін оренди;
- розмір плати та реквізити рахунку орендодавця;
- порядок оплати житлово-комунальних послуг;
- права та обов'язки сторін;
- договір підписаний сторонами.

Щоб спростити процедуру підготовки документів як для власника житла, так і для орендаря, було створено договір, який можна завантажити за посиланням або отримати у найближчому сервісному центрі ПФУ чи ЦНАПі.

Якщо орендодавець використовує власну форму договору, що містить перелічені відомості — це законно і не є підставою для відмови у призначенні субсидії.

Якщо договір укладено відповідно до законодавства — відмова в субсидії через використання власного зразка договору замість примірного є безпідставною.

06.06.2025

ZN.UA

<https://zn.ua/ukr/UKRAINE/status-vpo-shcho-zminitsja-z-1-lipnja-dlja-pereselentsiv.html>

Статус ВПО: що зміниться з 1 липня для переселенців

Через війну, яку розпочала Росія, багато українців змушені були покинути свої домівки та стали внутрішньо переміщеними особами. З 1 липня 2025 року набирають чинності зміни до порядку оформлення та видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи (ВПО), передбачені постановою Кабінету Міністрів України №509. Всеукраїнська Асоціація об'єднаних територіальних громад розповіла, що зміниться у липні.

Щомісячна верифікація перебування ВПО за кордоном

Міністерство фінансів України щомісяця перевірятиме інформацію про перебування ВПО за кордоном. Якщо виявиться, що особа перебуває за межами України понад 90 календарних днів поспіль без поважних причин, довідка ВПО буде відкликана. Поважними причинами вважаються службові відрядження, оздоровлення дітей, лікування, реабілітація, догляд за хворою дитиною, смерть близьких родичів, стажування або інші офіційно підтверджені обставини.

Оновлені можливості через застосунок «Дія»

Завдяки змінам ВПО зможуть:

- повідомляти про зміну обставин (відмова від довідки, зміна місця проживання, виїзд на постійне місце проживання за кордон, повернення до покинутого місця проживання тощо);
- швидко та зручно реєструвати зміни онлайн без необхідності відвідувати управління соцзахисту.

Оформлення довідки у разі виїзду на лікування

ВПО, які виїжджають на лікування до іншої громади на термін понад 15 днів, зможуть оформити довідку ВПО за місцем перебування. Після завершення лікування протягом 60 календарних днів особа повинна стати на облік за новим фактичним місцем проживання.

Заборона на використання фіктивних адрес

Постанова забороняє вказувати як адресу фактичного проживання адреси органів влади, юридичних осіб публічного права, якщо особа фактично там не проживає.

Можливість повторного отримання довідки ВПО

Особи, які повертаються з-за кордону після відкликання довідки, мають право повторно подати заяву на отримання довідки через ЦНАП, УСЗН або застосунок «Дія».

04.06.2025

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-chernyshov-zakhyst-ukraintsiv-es/33433776.html>

«Маємо бути дорослими». В уряді розповіли, скільки може тривати тимчасовий захист ЄС для українців

Україна виступає за продовження тимчасового захисту для її громадян на території Європейського Союзу, доки тривають бойові дії, заявив у коментарі Радіо Свобода віцепрем'єр і міністр національної єдності Олексій Чернишов, що нині перебуває з візитом у Брюсселі.

«Будемо працювати над тим, щоб обговорити методику і технологію припинення статусу тимчасового захисту, коли обставини це дозволять. А обставини – це, безумовно, настання стабільного миру. До цього, безумовно, статус тимчасового захисту має продовжуватися. Це – наша позиція», – зазначив урядовець.

Віцепрем'єр підтвердив повідомлення, що тимчасовий захист для українців буде продовжено, не уточнюючи, на який термін. Співрозмовники Радіо Свобода в дипломатичних колах Євросоюзу раніше на умовах анонімності повідомляли, що його продовжать іще на рік – до березня 2027-го.

Чернишов заявив, що український уряд готовий підтримувати ці рішення «стільки, скільки триває війна».

Відповідаючи на запитання, яку політику ЄС щодо українських біженців український уряд підтримає після завершення тимчасового захисту, урядовець зауважив, що потрібний «перехідний період».

«Припинення тимчасового захисту також має настати з відповідною логікою, з відповідною еволюцією, щоб люди могли підготуватися до цього періоду. Тобто має бути певний перехідний період. І тривалість цього перехідного періоду ми маємо обговорити. Маємо домовитися про це», – наголосив Чернишов.

У цьому ж контексті посадовець зауважив, що країни ЄС відчують навантаження на свої бюджети, підтримуючи українських біженців.

«Тому ми заохочуємо українців бути інтегрованими й розглядати можливості щодо повернення в Україну, коли безпекові умови нададуть таку можливість. Заохочуємо рухатися вперед і розвиватися. Тимчасовий захист колись припиниться. Маємо бути дорослими, готуватися до цього, але ще раз підкреслюю: той час, який потрібен для того, щоб він ще діяв, – ми будемо про це говорити, будемо на цьому наполягати», – резюмував Чернишов.

04.06.2025

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-yes-zakhyst-ukrayintsiv-prodovzhennya/33433841.html>

Єврокомісія пропонує продовжити тимчасовий захист українців до березня 2027-го, але може закінчити його раніше

Єврокомісія пропонує продовжити тимчасовий захист для людей, які тікають від агресії Росії проти України, ще на один рік, тобто до 4 березня 2027 року. Пропозиція пов'язана з тим, що «Росія продовжує свої незаконні напади, а ситуація в Україні залишається нестабільною».

«Це забезпечить правову певність тим, хто користується тимчасовим захистом, і державам-членам, гарантуючи, що ті самі стандарти захисту продовжуватимуть застосовуватися по всьому ЄС. Це також запевнить переміщених осіб з України, що подання заяви про міжнародний захист не є необхідним і не вимагається», – йдеться в заяві Єврокомісії.

Окремо зазначено, що в разі зміни обставин в Україні, що дозволить поступове повернення та сталу реінтеграцію її громадян, «Комісія може внести пропозицію до Ради призупинити тимчасовий захист раніше за передбачену дату його закінчення».

У пропозиції Єврокомісії також роз'яснено, яке майбутнє може чекати на українців після завершення тимчасового захисту. Рада ЄС може надати країнам-членам рекомендації – обов'язковими до виконання вони не є.

Запропоновані заходи враховують потреби тих, хто проживає в ЄС, а також необхідність відбудови України шляхом підтримки «безпечного, добровільного та гідного повернення».

Рекомендації, зокрема, включають перехід українців до інших правових статусів, що «краще відображають їхню нову ситуацію». В контексті згадане вивчення мови, знаходження роботи чи здобуття освіти. Ці люди, йдеться в заяві Єврокомісії, повинні мати можливість перейти до національних або правових статусів ЄС.

«Це можуть бути дозволи на проживання на основі працевлаштування, освіти, досліджень або національний статус довгострокового резидента», – сказано в заяві Єврокомісії. По суті, це ті самі довоєнні правила, що передбачали отримання українцями робочої чи студентської візи.

В контексті повернення до України пропонуються дозволи на ознайомчі візити, які можуть «допомогти тим, хто розглядає можливість повернення додому, ухвалювати обґрунтовані рішення».

Також Єврокомісія підтримує створення так званих юніті-центрів у державах-членах, які виконуватимуть роль інформаційних. Мета – як допомогти з інтеграцією на місцях, так і з поверненням в Україну. Центри фінансуватиме ЄС. Буде також призначений спецпосланник з питань українців у ЄС.

Формально пропозицію Єврокомісії має затвердити Рада ЄС на рівні міністрів внутрішніх справ і юстиції. Її наступне засідання заплановане на 12-13 червня в Люксембурзі.

05.06.2025

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/u-yes-proponuyut-prodovzhyty-tymchasovyy-zahyst-ishche-odyn-raz-i-pidgotuvaty-8853123>

У ЄС пропонують продовжити тимчасовий захист іще один раз і підготувати завершення цього режиму

Європейська комісія хоче створити спільний європейський шлях до майбутнього українських біженців у Європейському союзі чи їхнього повернення до України.

Своєю пропозицією Єврокомісія підтверджує свою непохитну відданість підтримці України, доки вона буде необхідна, мовиться в пресрелізі, виданому 4 червня. «З 2022 року ми надаємо захист тим, хто втікає від агресивної війни Росії проти України, і ми продовжимо це робити. І разом із Україною ми прокладаємо шлях до того, щоб люди могли повернутися і відбудувати свої домівки, коли це буде безпечно», — заявила президентка Єврокомісії Урсула фон дер Лаєн.

Режим тимчасового захисту був створений у ЄС іще 2001 року на випадок масового прибуття біженців від якогось воєнного конфлікту чи природної катастрофи тощо, і війна Росії проти України змусила застосувати його вперше. Директива про тимчасовий захист передбачала його запровадження на один рік із можливістю продовження не більш ніж двічі — загалом до трьох років. Та війна триває, і нині тимчасовий захист для біженців із України триває вже четвертий рік.

Продовжити тимчасовий захист іще на останній рік

Тож, мовиться в пресрелізі, враховуючи, що Росія продовжує свої нелегальні атаки і що ситуація в Україні лишається непевною, Єврокомісія пропонує продовжити тимчасовий захист для людей, які втікають від агресії Росії проти України, ще на один рік, до 4 березня 2027 року.

Четверте березня є датою, встановленою на рівні всього Євросоюзу; країни-члени, які впроваджували директиву про тимчасовий захист, могли встановити власні терміни — в Чехії це наразі 31 березня 2026 року. Чинний чеський закон передбачає, що подальші продовження тимчасового захисту в країні будуть відбуватися автоматично відповідно до рішення ЄС. Тож наразі не ясно, чи в разі схвалення нинішньої рекомендації чеський термін продовжиться на рік до 31 березня 2027 року, чи до дати Євросоюзу — 4 березня 2027-го.

При цьому, зазначено в пресрелізі, якщо обставини в Україні зміняться і дозволять поступове повернення і сталу реінтеграцію біженців в Україні,

Європейська комісія може видати пропозицію припинити тимчасовий захист і раніше, ніж у згадану дату.

Та тимчасовий захист на те й тимчасовий, що не може тривати вічно. Тож, щоб створити більш стабільну і тривалу перспективу, Єврокомісія пропонує країнам-членам ЄС підготувати скоординований вихід із режиму тимчасового захисту. Для цього пропонується низка заходів, що мають стати відповіддю і на потреби тих, хто нині живе в ЄС, і на потребу України у відбудові країни — зокрема, через підтримку безпечного, добровільного і гідного повернення й реінтеграції біженців.

Перехід на інші статуси і повернення до України

До таких можливих кроків ЄС належить, у першу чергу, підтримка і полегшення переходу біженців із тимчасового захисту на інші статуси перебування. Вони можуть бути різні в різних країнах, залежно від їхнього законодавства. Це можуть бути, наприклад, дозволи на перебування з метою працевлаштування, освіти чи дослідницької роботи, або національні статуси довгострокового перебування.

Чехія вже внесла в своє законодавство розроблений саме для нинішніх біженців із України спеціальний дозвіл на довгострокове перебування, умови якого відрізняються від інших чеських дозволів на перебування.

Але отримати його зможуть далеко не всі нинішні біженці — решті доведеться або повертатися, або спробувати перейти на стандартні чеські дозволи на перебування.

Другий пропонований Єврокомісією крок — прокладення шляху до поступового повернення і сталої реінтеграції біженців в Україні. Їм мають бути дозволені поїздки до України для вивчення ситуації там без втрати нинішнього тимчасового захисту. Країни-члени також мають створити програми добровільного повернення у співпраці з владою України, щоб уможливити поступове повернення біженців, коли тимчасовий захист закінчиться.

У Чехії таку програму запустили як пілотну 2024 року — вона була розрахована лише на 430 осіб, які могли отримати оплату автобусного квитка з Чехії до найближчого місця перебування в Україні. За пів року її чинності нею скористалися 11 осіб. Про можливе продовження цієї програми наразі не повідомляли.

Ще одна пропозиція, названа в пресрелізі, — забезпечити краще інформування біженців про наявні можливості. З цього огляду Європейська комісія підтримує створення в країнах-членах «хабів єдності» у співпраці з українською владою. Вони мали б стати багатоцільовими інформаційними центрами і щодо інтеграції біженців у країнах, які їх прийняли, і щодо повернення до України. Також планується створити посаду спеціального уповноваженого у справах українців у ЄС.

У Чехії такий «хаб єдності» створюється в Празі і, за планами, мав би запрацювати вже в липні. При цьому чеська влада досить послідовно називає

його «центром повернення для українців, які хочуть повернутися додому». Представники України висловлювали незгоду з таким визначенням.

І останнім із пропонованих Єврокомісією кроків є координація і обмін інформацією між країнами-членами Євросоюзу й Україною.

Тепер ці пропозиції Європейської комісії має розглянути і офіційно схвалити Рада ЄС, тобто представники всіх країн-членів. Найімовірніше, це може статися вже цього місяця на засіданні Ради ЄС у форматі міністрів внутрішніх справ і юстиції 12—13 червня в Люксембурзі.

Чехія має власні плани щодо кінця тимчасового захисту і чекає на рішення ЄС

Міністр внутрішніх справ Чехії Віт Ракушан уже не раз заявляв, що в разі припинення бойових дій і укладення перемир'я Чехія відразу перестане надавати тимчасовий захист новим прохачам, і ті, хто приїде, наприклад, для возз'єднання родини, будуть повинні пройти через звичайну чеську бюрократичну процедуру, з можливістю як схвалення, так і відхилення їхнього прохання.

При цьому, заявляв Ракушан, Чехія дасть можливість тим, хто вже в цій країні, залишитися ще на якийсь час — наприклад, на рік чи на півтора, — чи й облаштуватися тут. За цей час біженці, охочі залишитися в країні, мали б перейти до звичайного режиму перебування на загальних підставах, як і всі інші іноземці: «для них діяли б ті самі правила, що й для всіх інших», — казав міністр.

Але, наголошував він, рішення про майбутній статус біженців у ЄС мало б бути ухвалене на рівні всього Євросоюзу, щоб їхнє становище було однаковим у всіх країнах-членах.

За даними Європейської комісії, в усьому Європейському союзі тимчасовий захист отримали понад 4,3 мільйона біженців із України. В Чехії станом на початок червня їх було зареєстровано майже 374 тисячі.

06.06.2025

RFI Українською

<https://surl.li/cwrpav>

Майже сім мільйонів. Кількість українських біженців за кордоном різко зросла

Росія не припиняє тероризувати Україну, щодня обстрілюючи міста та села. У пошуках безпеки українці продовжують виїжджати за кордон.

Кількість українських біженців суттєво збільшилася і вже перевищила 6,9 мільйона, повідомляє RFI Українською з посиланням на макроекономічний та монетарний звіт Національного банку. Оприлюднені дані — станом на 17 квітня 2025 року.

«З початку 2025 року виїхало ще приблизно 100 тисяч осіб», — цитує Нацбанк дані ООН.

За даними Міжнародної організації міграції, станом на березень 2025 року в Україні проживають 3,8 мільйона внутрішньо переміщених осіб (ВПО). З початку року їх кількість зросла на 188 тисяч. 4,1 млн українців повернулися до місць постійного проживання.

Найбільша кількість ВПО проживає в Дніпропетровській (16%) і Харківській (12%) областях. Понад половину всіх переселенців (52%) — з районів, які були повністю або частково окуповані.

04.06.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/4000234-zitta-v-bilopilli-nam-stilki-raziv-kricali-vovki-so-ludi-perestali-boatisa.html>

Життя в Білопільлі: Нам стільки разів кричали «Вовки!», що люди перестали боятися

Редакторка газети “Білопільщина” Наталія Калініченко минулоріч у травні розповідала Укрінформу, що не хоче виїжджати з міста принципово. Більше того, вона й досі разом із командою готує та видає районну газету. У прикордонному Білопільлі нині – дві тисячі мешканців, а до повномасштабної війни було 16 тисяч. Пані Наталія розповідає, що білопільці, залишаючи рідне місто через російські атаки, здебільшого далеко не виїжджають. А за нагоди намагаються повертатися додому, щоби взяти речі, попрацювати на городі.

ПІСЛЯ ОФІЦІЙНОЇ ЕВАКУАЦІЇ БАГАТО ЛЮДЕЙ ПОВЕРНУЛИСЯ

- Упродовж року, з початку оголошення евакуації, ситуація у нас була більш-менш “стабільною”, – розповідає Наталія Калініченко. – Минулого травня, потім у червні-липні, ворог періодично обстрілював Білопілья, переважно КАБами та з РСЗВ. Було багато руйнувань, загиблі й поранені. Улітку ці удари припинилися, багато людей повернулися – садити городи, до худоби, в свої хати...

Утім, продовжує пані Наталія, вже в листопаді в місті запровадили примусову евакуацію для сімей із дітьми. Це був ще один сигнал білопільцям, аби були готовими до поганого розвитку подій. Тоді люди почали виїжджати активніше.

- Ну і ще більше лишали місто цієї весни, після серії російських ударів. Особливо вплинули ті, що були у квітні й травні, коли поцілили у ринок та рейсовий автобус із цивільними людьми. Зараз у містечку на прикордонні Сумщини лишаються, переважно, люди у віці 50+, які тримаються за своє господарство, бо з нього живуть. А також працівники критичних служб – медики, пожежники, співробітники міськради та місцеві підприємці, які торгують у магазинах та на ринку, – каже співрозмовниця.

За її словами, вулиці в місті не порожні, але ними й не гуляють.

- Вийшли на базар, скупилися швиденько – і додому. Всі ходять із телефонами, відслідковують – що летить, звідки і куди. На базарі навіть після прильоту є люди – продають розсаду, корм для тварин, хімію на городи... Я мало не розплакалася минулого тижня, коли побачила чоловіка, торговий намет якого згорів після удару. Він усе одно приїжджає на базар, торгує з автівки. Жінки продають м'ясо, молоко, яйця. Життя триває... “Тю, це ж “саушка”, ти що, не розбираєшся, чи погано чути став?”, – нормальна розмова на базарі в Білопільлі про те, що летить, – каже Наталія Калініченко.

У СУМАХ – БУМ НА ОРЕНДУ ЖИТЛА

Евакуйовуючись, білопільці не виїжджають далеко від свого містечка, зауважує співрозмовниця. Мало хто вирушає за межі області чи за кордон.

- Їдуть у сусідні села, в радіусі 10 км від дому. Найдалі – у Ромни чи Суми. До родичів, друзів, просто добрих людей, які кажуть, що можуть здати житло. І періодично повертаються за необхідними речами додому, в Білопілья, – розповідає пані Наталія.

Зауважує, що в прифронтових Сумах через рух переселенців дуже зросла вартість оренди житла. Ціна однокімнатної квартири у винайм вартує майже стільки, скільки у тиловому Ужгороді чи Львові – 10 тисяч гривень на місяць і вище.

Наталія Калініченко зауважує, що багато людей звертаються у редакцію газети «Білопільщина» з пропозиціями надати житло мешканцям прикордоння.

- Пишуть, мовляв, я із такого-то села, у нас на вулиці є дві хати для проживання. Також часто здають приватні будинки у селах лише за комунальні. Узагалі, цивільним порівняно неважко знайти житло. Дуже складно зняти квартиру чи будинок військовим, – додає.

“ТИ МУСИШ МАТИ ПЛАН «Б»”

На Сумщині, за даними ОВА, мешкають близько 98 тисяч внутрішньо переміщених осіб. Співрозмовниця говорить, що в області були три великі хвилі переселення.

- Велика Писарівка навесні минулого року, восени – Миропілья та Краснопілья, і цьогоріч із березня знову посилився виїзд із Білопілья. Працює це так, що прийняти рішення виїхати з рідної хати людей спонукає не офіційне оголошення евакуації від місцевої влади, а те, що вони чують та бачать. Внутрішньо кожен готовий до моменту, коли потрібно буде залишити дім, щоби врятувати своє життя. Тому оголошення офіційної евакуації – це своєрідний заклик, що ти маєш мати план «Б»: куди виїжджатимеш у випадку необхідності. Ще ні одну хату не врятувало від російської ракети те, що господар тримає її кут, – ділиться пані Наталя місцевою приказкою.

Каже, що коли у квітні до Білопілья почали долітати російські дрони на оптоволоконні і бити по цивільних автівках, тривожність у місцевих значно зросла та почала спонукати до дій.

- 6 травня був перший обстріл центра міста. Із того дня прилітає фактично щодня і щоночі. Дуже вплинув психологічно обстріл ринку та

вбивство дев'ятьох наших людей у маршрутці. Це ж ті, хто евакуювався і жив у Сумах, вони поверталися додому за речами. Так багато хто робить: повертається час від часу – собак погодувати, на городі попоратись тощо. Евакуйовані мешканці прикордоння їздять отак туди-сюди.

НА ДОРОГАХ БУДУЮТЬ ПРОТИДРОНОВІ СІТКИ

- Найбільше, що заважає роботі й змушує шукати житло за Білопільям, – це поганий зв'язок, – каже пані Наталія. – Він більш-менш нормальний у центрі, а в деяких районах – дуже кепський. Мені потрібен для роботи. Але не тільки: коли не маєш інтернету і не можеш слідувати за місцевими каналами, не бачиш, що летить і звідки, – дуже важко. Ми чуємо виходи, але не розуміємо, хто стріляє. Чи по нас, чи наші. Оця сіра зона щодо зв'язку – ще один вагомий фактор, що змушує людей лишати домівки, навіть якщо є світло, газ, вода та працюють магазини.

Такі проблеми зі зв'язком у Білопільлі через те, що перебиті ЛЕП та інші комунікації. Проте люди, які тут лишаяються, дуже добре спілкуються та підтримують одне одного.

- Якщо хтось їде в Суми – підвозимо, або ж купуємо продукти за списком, ліки, корм попугайчикам тощо. Пакуємо торби, а потім розвозимо містом. Можна бути певним, що поки тебе два-три дні не буде, бо треба робити газету, сусідка погодує собаку, – ділиться.

Після обстрілів, якщо дозволено, мешканці фіксують наслідки та надсилають фото власникам пошкодженого житла.

На дорогах у місті та поза ним теж небезпечно.

- Багато дронів літає, треба бути уважним. Зараз уже будують антидронові сітки на дорогах. Також у місцевих пабліках рекомендують, з якої сторони варто заїжджати в місто чи виїжджати.

Загалом, розповідає пані Наталя, настрої в білопільців різні.

- Хтось поширює конспірологічні теорії, що, мовляв, нас спеціально виселяють, щоби зробити сіру зону для військових. Хтось каже: “А куди мені їхать?” І не їде...

Співрозмовниця додає, що зміни на мапах DeepState дуже впливають на людей.

- Те, що ви бачите в ЗМІ та соцмережах, ми чуємо в реальності. Бо 7-10 кілометрів – не так уже й далеко. Це додає тривожності, якогось смутку та безвиході. Зрозуміло, що все страшно і дуже неприємно. Утім, у білопільців уже є певний імунітет до цих наступів. Адже перший нам обіцяли торік до 9 травня. Потім було ще кілька. Всі «експерти» з прогнозами та датами наступів, насправді, роблять ведмежу послугу місцевим. Бо ми – як у тій казці про хлопчика та вовків, більше не реагуємо на алярм: «Вовки!» Уже виробили певний імунітет до небезпеки. Це нормально в таких умовах життя, з постійною тривожністю, – інакше можна зійти з розуму. Але я весь час сварюся на цих «експертів», бо, зрештою, може бути, як у народній казці: коли таки прийдуть вовки, то ніхто не зреагує на попередження.

04.06.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/4000755-u-glevasi-pobuduut-700-osen-dla-pereselenciv.html>

У Глеваші побудують 700 осель для переселенців

У селищі Глеваха Київської області за допомогою міжнародних благодійників планують побудувати 700 осель для переселенців.

Як передає Укрінформ, про це повідомив у Фейсбучі віцепрем'єр-міністр з відновлення - міністр розвитку громад та територій Олексій Кулеба.

Кулеба привітав в Україні Делла Лой Хансена, який разом із Charity Hansen Ukrainian Mission уже втілює низку масштабних проєктів із забезпечення житлом і розбудови соціальної інфраструктури для людей, які постраждали від війни.

«Зокрема, у Київській області забезпечено житлом понад 4000 внутрішньо переміщених осіб. Це понад 900 осель у Тарасівці, Софіївській Борщагівці, Колонщині, Мощуні, Бузовій, Макарівській громаді. У перспективі – Бородянка», - зазначив Кулеба.

За його словами, сьогодні провели плідну зустріч, де обговорили впровадження пілотного проєкту у селищі Глеваха на Київщині, де планується будівництво 700 осель для переселенців. Старт робіт у серпні, готуються технічні рішення.

«Будувати не просто житло, а розбудовувати громади – це наш спільний підхід до відновлення. Маємо будувати не тільки будинки, а й інфраструктуру поруч – школи, садочки, медзаклади, комунікації. Це дозволяє формувати повноцінні мікрорегіони з усіма необхідними умовами для життя. Вдячний Деллу Лой Хансену за довіру, витримку і реальні справи, які стоять за кожним спільним кроком», - наголосив Кулеба.

Як повідомляв Укрінформ, у Бородянці Київської області під час російського вторгнення у 2022 році було зруйновано або пошкоджено 825 об'єктів, на сьогодні вже відбудовано 592 з них.

03.06.2025

Європейська правда

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2025/06/3/7212945/>

Для частини українців в Австрії скасували безплатне медичне страхування

З 1 червня в Австрії припинили обов'язкове медичне страхування для українських біженців, які мають тимчасовий захист, якщо вони не працюють і не отримують базову соціальну допомогу.

Про це пише АРА, передає "Європейська правда".

Хоч з 1 червня в Австрії припинили обов'язкове медичне страхування для українських біженців, та до 12 липня діятиме перехідний період.

Зазначається, що до того часу українці ще зможуть отримувати безкоштовно медичну допомогу – наприклад, ходити до лікаря та отримувати ліки.

Безплатними в перехідний період лишаються також медичні послуги. Мова йде про стоматологію, госпіталізацію, а також лікарські рецепти.

Після цього українцям доведеться самостійно подбати про страхування. Його можна отримати, якщо влаштуватися на офіційну роботу або застрахувати себе самостійно.

Ті біженці, які отримують соціальну допомогу (бо не можуть забезпечити себе самостійно), як і раніше, матимуть медичне страхування. У травні таких було майже 35 тисяч. Також застрахованими лишаються ті українці, які вже працюють в Австрії.

Допомога покриває основні витрати, якщо людина не має достатньо власних коштів або не отримує підтримки з інших джерел.

Відтак найбільше зміни торкнуться тих українців, які мають заощадження, але не працюють.

Щодо інших пільг, наприклад, допомоги по догляду за дитиною чи сімейної підтримки: вони діятимуть до кінця жовтня.

Влада Австрії вже повідомила, що планує змінити правила отримання таких виплат, щоб мотивувати більше українців влаштовуватись на роботу.

06.06.2025

Європейська правда

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2025/06/6/7213277/>

З Нідерландів мають виїхати іноземці, що прибули з України після вторгнення РФ

Нідерландська влада встановила крайній термін виїзду з держави для громадян третіх країн, які прибули туди з України після початку повномасштабного вторгнення РФ у 2022 році.

Про це у п'ятницю заявила Служба імміграції та натуралізації Нідерландів (IND), пише "Європейська правда".

Як пояснили в IND, з 4 вересня 2025 року громадяни третіх країн, які прибули з України, більше не матимуть права на тимчасовий захист у Нідерландах і матимуть чотири тижні на те, щоб покинути країну.

За даними служби, це рішення стосується близько 1000 людей. Наступного тижня вони отримають листа з відповідною інформацією.

"Виняток становлять ті, хто має дозвіл на проживання або проходить процедуру надання притулку, або подав заявку на отримання дозволу на постійне проживання до 4 вересня", – ідеться в повідомленні.

У квітні у Нідерландах постановили, що влада може припинити надавати притулок прибулим з України громадянам третіх країн, які тікали від повномасштабного вторгнення РФ – наприклад студентам або трудовим мігрантам.

Загалом із початку повномасштабного російського вторгнення в Україну до Нідерландів прибули понад 100 тисяч українських біженців. Влада раніше визнавала, що місць для їхнього розселення бракує.

03.06.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/shulyak-gromadi-potrebuyut-fahivtsiv-iz-proektnoyi-1748963819.html>

Шуляк: громади потребують фахівців із проєктної діяльності та роботи з ВПО

У ТОП-3 викликів, з якими стикаються органи місцевого самоврядування деокупованих і прифронтових громад ОМС відносять скорочення фінансування, складнощі у наданні основних публічних послуг, а також нестачу кадрів. Ці фактори безпосередньо впливають на якість відновлення і відбудови, яка у громадах посідає четверте місце основних викликів.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на голову комітету ВР з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку і містобудування, голову партії "Слуга народу" Олену Шуляк.

За її словами, на фінансування, надання послуг і кадровий дефіцит припадає відповідно 18%, 16% і 12% основних викликів, з якими на сьогодні стикаються органи місцевого самоврядування у деокупованих і прифронтових громадах. На четвертому місці виклики, пов'язані з відновленням і відбудовою - 11%, на п'ятому допомога особам, які постраждали внаслідок російської агресії.

Скорочення фінансування, як свідчать результати дослідження - найбільший виклик. В деокупованих та громадах, які постраждали від бойових дій, це зумовлено руйнуванням підприємств, що наповнювали місцеві бюджети. Вони також недоотримують кошти, через переїзд громадян і компаній. Залучити бізнес у такі регіони дуже складно через нестабільність та постійну загрозу.

"Податкові преференції для бізнесу в таких громадах надзвичайно важливі, оскільки це податки у місцеві бюджети. Саме тому, у законопроекті "Про основні засади відновлення" передбачено, що бізнесу планують надавати податкові пільги та вводити низькі відсоткові ставки на кредити. Але список потенційно ефективних преференцій для бізнесу потрібно розширювати", - переконана Шуляк.

Вона додала, що для громад ускладнює ситуацію переведення “військового” ПДФО із місцевих бюджетів до державного. Від цього рішення особливо постраждали громади, на території яких розташовані військові частини, великі підрозділи ДСНС та поліції.

Через брак фінансування громади стають залежними від міжнародної допомоги, відтак значно зросла конкуренція за додаткове фінансування від донорів. В результаті, громадам не вистачає коштів на реалізацію важливих проєктів. ОМС вимушені скорочувати видатки на сферу благоустрою, проведення капітальних ремонтів тощо. Їм важче планувати свою роботу, вони майже не мають ресурсів для власного розвитку.

Водночас наголосила Шуляк, місцеве самоврядування зіткнулося з новими викликами в забезпеченні населення послугами у сфері охорони здоров’я, комунальних послуг, освіти. Наприклад, для останньої на сьогодні ключовий виклик – забезпечення укриттями закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО) й дитячих садочків громади. Згідно з постановою КМУ No 138, саме ОМС є балансоутримувачами укриттів у навчальних закладах. Однак вони не мають достатньо ресурсів, щоб облаштувати захисні споруди згідно з вимогами. Через це ОМС вимушені проводити навчання у дистанційному форматі.

Виникають труднощі і з організацією дистанційного навчання. ОМС мають вирішувати питання з навчальними матеріалами й технікою для дітей, які навчаються вдома. Крім цього, для громад, які були деокуповані або постраждали від бойових дій, залишається актуальним відновлення зруйнованих навчальних закладів.

У сфері охорони здоров’я ОМС також виділяють низку викликів. Так, на початку повномасштабної війни ці громади стикалися з нестачею медикаментів. Водночас, сьогодні через неналагоджений процес контракування лікарні вимушені існувати за рахунок власних накопичень у період між закінченням терміну попереднього контракту та укладанням нового. Крім того, через зменшення кількості населення, особливо у селах, ОМС вимушені закривати фельдшерсько-акушерські пункти.

“Як свідчать результати дослідження, найбільших збитків зазнала комунальна сфера таких громад. Повне надання комунальних послуг одразу після завершення активних бойових дій було неможливим, оскільки прифронтові громади зіткнулися з нестачею комунальної техніки – її знищили, викрали або передали на потреби армії. Іноді процес обслуговування та ремонту зношених систем комунікацій ускладнений тим, що послуги надають комунальні підприємства сусідніх громад”, - повідомила Шуляк.

Вона також підкреслила, що громади стикаються як з нестачею спеціалістів для роботи в органах місцевого самоврядування, так і з наймом працівників для роботи у комунальних закладах та установах.

“Через війну роботи в ОМС в рази збільшалося, але працівників суттєво поменшало, бо люди повиїжджали. Водночас, зараз ОМС потребують спеціалістів зі знанням іноземних мов та досвідом проєктної діяльності,

зважаючи на розширення міжнародної співпраці та комунікації. Так само не вистачає тих, хто міг би працювати із ВПО та сім'ями військовослужбовців, надавати якісну психологічну допомогу", - констатувала парламентарка.

Вона нагадала, що наразі готовий до реєстрації законопроект "Про основні засади відновлення", який також вже пройшов серію масштабних публічних консультацій. Він регулюватиме всі аспекти, пов'язані з відновленням України і є обов'язковою умовою для отримання Україною 50 млрд євро від ЄС за програмою Ukraine Facility.

04.06.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/es-pochinae-robotu-planom-povernennya-ukrayintsiv-1749026573.html>

ЄС починає роботу над планом повернення українців після війни, - Politico

У Європейському Союзі почали розробку плану повернення українців додому після завершення війни. Наразі в країнах блоку проживає близько 4,3 млн громадян України, більшість з яких знайшли прихисток у Польщі, Німеччині та Чехії.

Про це пише РБК-Україна з посиланням на Politico.

Як стало відомо з джерел видання у Брюсселі, Єврокомісія сьогодні представить нову ініціативу щодо "обережного та контрольованого" повернення.

Йдеться про створення "центрів єдності" в країнах ЄС - вони мають допомагати українцям з консультаціями, мовними курсами та питаннями працевлаштування - як у Європі, так і в Україні. Перші такі хаби з'являться в Німеччині та Іспанії.

У Брюсселі наголошують - хаотичний масовий від'їзд може створити тиск як на саму Україну, так і на європейські економіки, які адаптували значну кількість людей.

"Більше за все Україні потрібні її люди",- заявив єврокомісар з питань міграції Магнус Бруннер. Разом із віце-прем'єр-міністром Олексієм Чернишовим він презентує дорожню карту плану.

Також очікується, що режим тимчасового захисту для українців продовжать ще на 12 місяців - до березня 2027 року. Особливий підхід буде запропоновано для вразливих категорій - зокрема, для вагітних жінок, хворих і батьків з дітьми шкільного віку.

Що ще готує ЄС

У Брюсселі також презентують нові угоди з країнами-партнерами щодо стратегічних ресурсів.

Зокрема, очікується підписання документів із Британією (щодо вольфраму) та Україною (щодо графіту). Це частина ініціативи з критично

важливої сировини для підтримки промислової незалежності ЄС — зокрема в галузі виробництва акумуляторів.

У другій половині дня відбудуться брифінги за участю міністра торгівлі Великої Британії Джонатана Рейнольдса та міністерки природних ресурсів України Світлани Гринчук.

План повернення ЄС

Єврокомісія поки що не бачить ознак міцного миру в Україні. Однак у базовому сценарії поступове повернення біженців почнеться вже цього року.

За даними ЄК, кількість одержувачів тимчасового захисту в ЄС становила близько 4,3 млн осіб у січні 2025 року.

За даними НБУ, протягом 2024 року відтік мігрантів з України тривав і загалом за рік становив близько 0,5 млн осіб.

02.06.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/kompensatsiya-rozmishchennya-vpo-novi-pravila-1748834882.html>

Компенсація за розміщення ВПО: нові правила виплат - що потрібно знати

Юридичні особи та ФОП, які безкоштовно прихистили внутрішньо переміщених осіб (ВПО), з липня зможуть отримати компенсацію за комунальні послуги й енергоносії.

Про це розповідає РБК-Україна із посиланням на Пенсійний фонд України (ПФУ).

Кабінет Міністрів затвердив порядок надання компенсації юридичним особам і фізичним особам-підприємцям за спожиті житлово-комунальні послуги та енергоносії у разі безоплатного тимчасового розміщення ВПО. Відповідну постанову №616 уряд ухвалив 27 травня 2025 року.

Хто може отримати компенсацію

Юридичні особи незалежно від форми власності - заклади, установи, підприємства, організації.

Фізичні особи - підприємці, які надали ВПО житло безоплатно.

Що компенсується

Компенсація передбачена за:

- спожиті житлово-комунальні послуги у межах соціальних норм і нормативів;
- витрати на скраплений газ, тверде чи рідке пічне побутове паливо - також у межах встановлених норм.

Хто з ВПО підпадає під програму

Компенсацію надають за розміщення ВПО, які:

- виїхали з тимчасово окупованих територій або зони бойових дій та не мають іншого житла за межами цих територій (менше ніж 13,65 м² на особу);
- втратили житло через війну, і це підтверджено в державному реєстрі пошкодженого майна.

Кому компенсація не надається

Компенсацію не можна отримати у таких випадках:

- якщо ВПО вже отримує компенсацію чи пільги на іншій адресі;
- якщо ВПО бере участь у державному проєкті з компенсації оренди житла (постанова №1225 від 25.10.2024);
- якщо ВПО перебувала за кордоном понад 30 днів поспіль на момент подання заяви;
- якщо ВПО фактично не проживає за адресою, за якою подається заява, понад 30 днів;
- якщо у заяві виявлено недостовірні дані, що впливають на призначення чи суму компенсації.

Коли і як подати заяву

Початок прийому заяв: з липня 2025 року.

Куди подавати: через особистий кабінет на вебпорталі електронних послуг Пенсійного фонду України.

Чим підписати: заява має бути підписана КЕП, удосконаленим електронним підписом або іншим дозволеним засобом ідентифікації.

Адреса, за якою фактично проживає ВПО (згідно з довідкою), має збігатися з тією, на яку подається заява про компенсацію. Без цього виплата не буде призначена.

24 Канал

05.06.2025

https://24tv.ua/economy/pensiyi-ukrposhti-mozhut-yih-otrimuvati-vpo-ekonomika-24_n2839693

Готуйтеся до змін: кому тепер видаватимуть пенсії на Укрпошті

Тепер усі ВПО зможуть отримувати пенсію не тільки на карту. Кошти видаватимуться і через Укрпошту.

Що змінилось для переселенців у червні 2025

Йдеться саме про тих переселенців, які отримали цей статус до 24 лютого 2022 року, повідомляє 24 Канал з посиланням на Укрпошту.

«Раніше внутрішньо переміщені особи зі статусом, набутим до 2022 року, одержували виплати лише у відділеннях банку. Ці обмеження скасувала Постанова Кабінету Міністрів України № 299, яка набула чинності 20 березня 2025 року», – йдеться у повідомленні Укрпошти.

Як пенсіонер може змінити спосіб отримання пенсії:

- сформувавши заяву у відділенні Укрпошти чи передавши її через листоношу;
- до заяви потрібно додати завірену копію паспорта, РНОКПП, довідку ВПО, пенсійне посвідчення.

Перед тим, як подати заяву, необхідно перевірити чи має ПФУ вашу фактичну адресу проживання.

24 Канал

06.06.2025

https://24tv.ua/zakordon24/podruzzhzha-ukrayini-sudyat-za-rozkradannya-groshey-dlya-bizhentsiv_n2839801

У Чехії судять українців: митник та вчителька привласнили собі мільйони крон для біженців

У Чехії триває суд по справі українського подружжя. Чоловік і жінка обікрали систему гуманітарної допомоги для біженців на 11 мільйонів крон.

Обоє шахраїв визнали свою провину. Про це пише 24 Канал із посиланням на Blesk.cz.

Як працювала схема

Подружжя привозило до Чехії українців, які вдавали із себе біженців, і відкривали на них банківські рахунки для гуманітарної допомоги від держави.

Пара знімала готівку з банкоматів, забиравала собі частину коштів як "оплату за послуги", а решту грошей віддавала лжебіженцям. Ті, отримавши гроші, повертались назад в Україну.

Чеська поліція затримала подружжя "на гарячому" під час чергового "їзду до Чеської Республіки.

Виявилося, що чоловік – колишній митник. Під час судового засідання він виступив чеською мовою та заявив, що витрачав гроші на утримання родини.

Натомість жінка – вчителька у початковій школі, яка у вільний час займалась фітнес-тренуваннями. Спочатку вона заперечувала свою причетність, але згодом також зізналась.

Прокурорка Петра Голанова зауважила, що організатор схеми – дійсно чоловік, він і взяв на себе більшу частину провини. Однак офіційно з'ясувати, на що пара витратила гроші, не вдалося.

Яке покарання загрожує шахраям

Прокуратура вимагає для чоловіка 6, 5 років позбавлення волі, а для жінки – 5, 5 років. Але те, що вони зізналися, може покращити вирок. Прокурорка наголосила, що найголовніша мета у цій справі – щоб пара відшкодувала збитки.

Остаточне судове засідання запланували на середину серпня.

24 Канал

06.06.2025

https://24tv.ua/economy/dopomoga-vpo-chomu-pereselentsi-mozhut-vtratiti-viplati-chervni_n2840271

Чому ВПО можуть втратити допомогу від держави у червні 2025 року

Внутрішньо переміщені особи щомісяця отримують виплати від держави. Однак деякі з них можуть втратити допомогу у червні 2025 року, якщо не підтвердять свої дані.

Навіщо проводяться перевірки ВПО

Національна соціальна сервісна служба у червні 2025 року продовжує перевірки місць проживання внутрішньо переміщених осіб, які розпочалися ще у серпні 2023 року, повідомляє 24 Канал з посиланням на проєкт "Ветеран".

Перевірки проводяться для того, щоб підтвердити дані, які ВПО подали для одержання виплат від держави.

Однак органи соціального захисту не можуть самі вирішувати, кого з ВПО перевіряти – на це мають бути конкретні підстави:

- надходження інформації з реєстрів про розбіжності у даних ВПО;
- повідомлення про зміну місця проживання внутрішньо переміщеної особи;
- результати верифікації, які вказують, що людина не відповідає вимогам для нарахування виплат;
- скарга чи повідомлення від третіх осіб, зокрема сусідів чи співмешканців ВПО.

Соціальні служби мають оперативно призначити дату перевірки місця проживання ВПО після отримання скарги чи інформації про невідповідність даних. Перевірка проводиться впродовж 10 робочих днів з дати призначення.

Як перевіряють місце проживання ВПО

Представники Національної сервісної служби повинні повідомити ВПО про майбутню перевірку не менш як за 2 дні до свого візиту і зафіксувати факт повідомлення.

- У разі, коли ВПО знаходиться у відпустці, поїхав до родичів чи з іншої причини не може бути вдома під час призначеної перевірки, він має повідомити про це соцслужбу. Тоді перевірку можуть відкласти на два тижні.
- Якщо ВПО немає вдома на час перевірки й вона не повідомила органи соцзахисту про це заздалегідь, представники служби мають скласти акт про її відсутність. Після цього у особи є 14 днів, щоб з'явитися особисто до соціальної служби й підтвердити свої дані.

ВПО, які ігнорують органи соціального захисту протягом 30 календарних днів з дати призначеної перевірки й не проходять ідентифікацію, втрачають державну допомогу з наступного місяця.

Внутрішньо переміщені особи, які не змогли відвідати органи соціального захисту протягом місяця з поважної причини, наприклад, через хворобу чи службове відрядження, можуть поновити виплати від держави. Для цього необхідно підтвердити причину відсутності за допомогою відповідних документів.

24 Канал

07.06.2025

https://24tv.ua/economy/pereselentsi-matimut-vlasne-zhitlo-yak-mozhna-bude-obrati-dim_n2840447

Як держава допоможе знайти переселенцям нову оселю

Держава почала шукати потенційне житло для внутрішньо переміщених осіб. Йдеться про гуртожитки, санаторії, бази відпочинку. Є очікування, що у 2025 році ВПО зможуть обирати перевірене житло через спеціальний реєстр.

Голова ТСК Верховної Ради з питань захисту прав ВПО Павло Фролов на воркшопі "Житло для ВПО: прозора інвентаризація та антикорупційний контроль" заявив, що вперше Україна запускає масштабну інвентаризацію всього житла, яке може бути використане для переселенців, а саме зафіксованого, законного і підзвітного, передає 24 Канал з посиланням на "Судово-юридичну газету".

«Закон також передбачає створення єдиного реєстру житлових об'єктів, який дозволить ВПО самостійно бачити наявне житло, його стан і розташування», – сказав Фролов.

Крім того, держава врахує ще й потенційне житло різних форм власності. Тобто комунальне, державне, громади, колишніх гуртожитків тощо.

Павло Фролов додав, що крім того стартувало створення інтерактивної мапи житла, при обласних військових адміністраціях працюють комісії з оцінки технічного стану об'єктів й триває діалог з міжнародними донорами щодо відновлення житла.

06.06.2024

Громадський простір

<https://www.prostir.ua/?news=mihratsijni-nastroji-meshkantsiv-hersonschyny-za-kordonom-analiz-doslidzhennya-ta-perspektyvy-povernennya>

Міграційні настрої мешканців Херсонщини за кордоном: аналіз дослідження та перспективи повернення

У контексті війни, що триває в Україні, тема повернення внутрішньо переміщених осіб та тих, хто виїхав за кордон, набирає дедалі більшої ваги. Херсонщина пережила значні демографічні втрати через російське вторгнення: приблизно 70% довоєнного населення правобережних громад

виїхало в інші регіони України або за кордон. Цей масштабний відтік породив низку запитань про те хто і за яких умов повернеться додому після завершення бойових дій, і чи повернеться взагалі.

У співпраці з Миколою Гоманюком, кандидатом соціологічних наук, доцентом кафедри соціально-економічної географії Херсонського державного університету, головою Херсонського обласного відділення Соціологічної асоціації України, та деокупованими громадами, Фонд “Об’єднання” проаналізував міграційні настрої мешканців Херсонщини, які наразі перебувають за кордоном.

В основі фокус-групового дослідження – розуміння соціальних, економічних, медичних та безпекових чинників, які впливають на рішення про можливе повернення в Україну. Аналіз спирається на результати 8 фокус-групових зустрічей із 37 учасниками віком від 16 до 62 років. Вони проводилися у квітні-травні 2025 серед мешканців Херсонської, Білозерської, Нововоронцовської, Високопільської, Чорнобаївської та Станіславської громад, які зараз знаходяться в країнах Європи (Польща, Німеччина, Литва, Чехія, Ірландія, Франція, Норвегія, Фінляндія, Хорватія, Швейцарія, Румунія), а також в Грузії та Канаді. До вибірки не включалися мешканці Херсонщини, які перебувають на тимчасово окупованих територіях або на території російської федерації з міркувань безпеки, етичних міркувань, а також через обмежений доступ до цих респондентів і високі ризики для їхньої анонімності та захисту даних.

Однією з ключових особливостей дослідження стала потужна емоційна складова. Для багатьох учасників тема повернення була болісною: у деяких фокус-групах респонденти не стримували сліз. Спочатку всі висловлювали бажання повернутися, але це бажання було більше пов’язане з ностальгією за довоєнним життям, ніж із реальними планами. Якщо спершу відповідь на запитання про повернення була однозначно позитивною, то при подальшому аналізі ситуації, з урахуванням реалій, люди починали розглядати різні раціональні аргументи за і проти повернення. Більшість дійшли висновку, що зараз доцільніше залишатися за кордоном, враховуючи низку обставин.

Особливо важливою стала зміна міграційних настроїв на третій-четвертий рік війни. Спочатку багато хто відклав інтеграцію в новому суспільстві, не вивчав мову, не купував речі постійного користування, очікуючи на швидке повернення. Проте з часом навіть найстійкіші почали записуватися на мовні курси, шукати роботу, готуватися до життя в Європі.

Рішення про повернення залежить від багатьох особистих чинників:

- Житло: наявність власного будинку чи квартири у Херсонщині є потужним мотиваційним чинником. Водночас руйнування житла суттєво знижує шанси на повернення.
- Статус і робота: більшість мігрантів за кордоном працюють на позиціях, що не відповідають їхній кваліфікації через мовний бар’єр і невизнання дипломів. Це зниження статусу є демотивуючим

фактором для багатьох, хоча деякі вважають кращу зарплату за кордоном на менш статусних посадах достатньою компенсацією.

- Вік: молодші люди легше адаптуються за кордоном, тоді як люди старшого віку частіше схилиються до повернення.
- Сімейні обставини: тривала розділеність родин, особливо коли діти вже інтегрувалися в освіту та соціум за кордоном, ускладнює повернення. Деякі сім'ї вже встигли об'єднатися за кордоном, інші ж втратили зв'язок і навіть розлучилися.
- Медицина: медична система в Україні, хоч і має свої недоліки, є зрозумілою та передбачуваною для пацієнтів. У Європі доступ до високоспеціалізованої безкоштовної медичної допомоги є перевагою, але бюрократія і складність системи часто викликають стрес. Медичний чинник є одночасно і мотиватором, і демотиватором для повернення.
- Інформаційний фон: домінування негативних новин у медіа, особливо в Telegram-каналах, формує у тих, хто за кордоном, переважно песимістичний погляд на ситуацію в Херсонщині.
- Соціальна ідентичність: страх осуду з боку мешканців громади, особливо в сільській місцевості, де всі знають одне одного, створює додаткові психологічні бар'єри для повернення. Деякі респонденти бояться, що їх вважатимуть «дезертирами».

Аналіз дослідження показав, що рішення про повернення не є автоматичним і залежить від комплексної сукупності умов, серед яких важливі не лише безпека, а й наявність житла, інфраструктура, доступ до медичних послуг, можливість працевлаштування за фахом та соціальна підтримка. Хоча емоційна складова є важливою, проте на рівні реальних планів переважає раціональний підхід.

Очікується, що після завершення бойових дій міграційні процеси не припиняться, а трансформуються у нові хвилі руху населення. Деякі люди повернуться, інші — навпаки — виїжджатимуть. Саме тому регіон має завдання створити умови, які зроблять Херсонщину привабливим місцем для життя, розвитку і відбудови. Представники громад наголошують, що важливо також зосередитися на підтримці тих, хто залишився, створювати умови для їхнього розвитку і життя в громаді, адже втрати працездатного населення можуть мати довгострокові негативні наслідки. Залучення громадян до процесів відновлення, забезпечення прозорості і відкритості викликають довіру і підтримують зв'язок із рідним краєм.

Міграційні настрої мешканців Херсонщини, які перебувають за кордоном, є складними і багатогранними. Вони поєднують у собі глибокі емоції з реаліями життя, що змінюються внаслідок війни та міграції. Планування повернення і відновлення має базуватися на комплексному розумінні цих процесів і потребує активної участі всіх зацікавлених сторін. Майбутнє Херсонщини залежить від того, наскільки ефективно будуть реалізовані заходи зі створення безпечних і комфортних умов для життя, а

також від сили зв'язку між громадою і тими, хто поки що перебуває далеко за її межами.

Аналітичний звіт підготовлений Херсонським обласним благодійним фондом «Об'єднання» в межах ініціативи «Херсонська область: громадська безпека та відновлення в умовах змін» за сприяння Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН) в Україні та фінансової підтримки Уряду Данії.

07.06.2024

Громадський простір

<https://www.prostir.ua/?news=lyudy-vtratyly-domivky-ale-nadiya-zavzhdy-je-vnutrishno-peremischeni-osoby-znajshly-spetsialnyj-prytulok-v-ivano-frankivsku>

«Люди втратили домівки, але надія завжди є»: внутрішньо переміщені особи знайшли спеціальний притулок в Івано-Франківську

Івано-Франківськ – великий обласний центр на заході України, де мешкають близько 240 тис. осіб. Через віддаленість від зони бойових дій місто стало важливим прихистком для людей, що втекли від війни, і прийняло приблизно 41 000 ВПО, які конче потребують безпечного та якісного житла.

Щоб полегшити навантаження на міську інфраструктуру щодо розміщення нових мешканців, університетський гуртожиток та адміністративну будівлю в Івано-Франківську було реконструйовано під енергоефективне соціальне житло для ВПО за програмою «Підтримка ЄС для задоволення нагальних житлових потреб внутрішньо переміщених осіб (ВПО) в Україні», що фінансується Європейським Союзом та реалізується під управлінням НЕФКО.

«Плідна співпраця нашого міста з НЕФКО триває вже багато років. Завдяки НЕФКО ще до війни в Івано-Франківську було термомодернізовано та обладнано новими системами опалення десятки закладів освіти. 2022 року Івано-Франківськ отримав грантові кошти на облаштування соціального житла. Дякуємо Євросоюзу за підтримку України та можливість забезпечити домівками людей, які вимушено перемістилися до Івано-Франківська з зони бойових дій і, як очікується, залишаться в місті на довгостроковій основі», – зазначив Руслан Марцінків, міський голова Івано-Франківська.

У рамках бюджету 2,2 млн євро об'єкти було значно реконструйовано із застосуванням сучасних енергоефективних рішень. У гуртожитку замінено систему опалення та встановлено індивідуальний тепловий пункт, утеплено фасад та горище, відремонтовано дах та виконано внутрішні оздоблювальні роботи. Крім того, встановлено сонячну електростанцію для забезпечення електропостачання, а також модернізовано системи водопостачання, водовідведення та вентиляції.

В адмінбудівлі добудували додатковий поверх та спорудили новий дах. Також було встановлено індивідуальний тепловий пункт, пожежну сигналізацію та теплоізоляцію, під'єднано комунікації й відремонтовано фасад. Житло укомплектовано всіма необхідними меблями, побутовою технікою, кухонним посудом та спальними аксесуарами. У результаті відремонтований гуртожиток здатний вмістити 150 мешканців, а адміністративна будівля – 40.

У цьому матеріалі дві мешканки житла для ВПО, Алла та Галина, розповідають про порятунок від російської агресії, діляться враженнями від нових квартир та висловлюють надію на відродження України.

Алла приїхала до Івано-Франківська з Маріуполя з мамою та дочкою, а її чоловік, військовослужбовець, залишився служити в Донецькій області. Сім'я вже обжилася в новому місті, а Алла знайшла роботу. «Дитина вчиться в місцевій школі, а я працюю в центрі підтримки переселенців з Маріуполя, – ділиться вона. – У вільний час – плету сітки для військових».

Алла вдячна спонсорам проекту й вірить у світле майбутнє України. «Я дуже підтримую створення соціального житла. Це надзвичайно актуальні ініціативи, і вони справді на часі, бо багато людей втратили домівки і лише невеликий відсоток зможе повернутися. Однак надія завжди є. Дуже хочеться, аби Україна повернула своє, відбудувалась, і всі сім'ї нарешті возз'єдналися».

Ключі від нової квартири отримала й Галина родом з Мелітопольського району Запорізької області. Після майже семи місяців російської окупації її родина вирішила виїхати, стурбована безпекою своїх дітей. По приїзді Івано-Франківськ припав їм до душі. «Це гарне, домашнє місто з добрими й привітними людьми, – розповідає Галина. – Ми ніколи нікуди не виїжджали, тому я навіть не думала, що мені тут так сподобається».

Старші діти Галини налаштовані на те, щоб залишитися в Івано-Франківську надовго, тож нова квартира дає їй відчуття стабільності. «Житло дуже гарно облаштовано, є все необхідне. Велика вдячність Європейському Союзу за підтримку України».

Незважаючи на те, що вони знайшли комфортний прихисток у новій квартирі, родина Галини сподівається, що рідне місто буде відбудоване. «Діти тут помаленьку обживаються, але нам із чоловіком дуже хотілося б повернутися. Івано-Франківськ – чудове місто, але там ми народилися й вирости, там наш дім».

«В ЄС раді спостерігати, як івано-франківський проєкт змінив життя українських переселенців, водночас доклавшись до зеленої трансформації країни та енергетичного переходу, – коментує Жослен Корне, керівник відділу з питань реконструкції, енергетики, інфраструктури та навколишнього середовища Представництва ЄС в Україні. – Ми підтримуємо Україну, задовольняючи гуманітарні потреби, пов'язані з війною, та надаючи постраждалим гідний життєвий простір, щоб почати життя з нової сторінки».

«Реконструкція та енергоефективна модернізація соціального житла в Івано-Франківську стосується не лише облаштування комфортного прихистку

для внутрішньо переміщених осіб: цей проєкт сприяє зміцненню енергетичної стійкості та незалежності України, – зауважує Ронні Нільссон, старший радник НЕФКО. – Ми раді допомогти місцевим громадам з розміщенням новоприбулих з регіонів, де точаться бойові дії, і водночас здійснити довгостроковий вплив на майбутнє України як зеленої та сталої країни».

Реконструкція житла для внутрішньо переміщених осіб та поліклініки в Івано-Франківську була реалізована в рамках проєкту «Підтримка ЄС для задоволення нагальних житлових потреб внутрішньо переміщених осіб (ВПО) в Україні», що фінансується Європейським Союзом і реалізується під управлінням НЕФКО. Ініціатива спрямована на забезпечення громадян України, вимушених покинути свої домівки через збройну агресію Росії, житлом в десяти містах західного та центрального регіонів України, зокрема в Звягелі, Золочеві, Івано-Франківську, Ківерцях, Ковелі, Луцьку, Рівному, Хмельницькому, Чернівцях та Чорткові.

06.06.2025

Наш Вибір

<https://naszwybir.pl/dezinformatsiya-dajdzhest-1/>

Дезінформація щодо українських біженців у Польщі, Чехії та Словаччині. Дайджест №1

«Наш вибір» спільно з порталами ProUA у Празі та «Новини зі Словаччини» у Братиславі розпочинає проєкт «Боротьба з дезінформацією щодо українських біженців у країнах Вишеградського партнерства». Протягом наступних трьох місяців ми публікуватимемо щотижневі добірки, в яких спростовуватимемо фейкові наративи, які поширюються в цих країнах, про Україну, українських біженців та мігрантів.

У першому випуску нашого дайджесту читайте: як у Польщі створюють фейкові акаунти українських організацій і поширюють дезінформацію про «передачу Волині»; як націоналісти маніпулюють рішенням суду, закликаючи знімати з державних установ, зокрема, прапори України; як у Словаччині поширюють неправду про нібито тягар українців для бюджету та причетність до вторгнення 1968 року; як чеський політик Томіо Окамура просуває проросійські тези; за що звинуватили шкільний підручник у «українізації чехів»; та як ще один чеський депутат намагається виправдати анексію Криму.

• Польща

Українські організації та активісти у Польщі – під прицілом дезінформації

Останніми місяцями українські організації й активісти у Польщі стали мішенню скоординованих дезінформаційних атак.

У березні мерії кількох польських міст отримали листи нібито від голови варшавського фонду «Український дім» Мирослави Керик із проханням підтримати виборчу кампанію одного з кандидатів у президенти Польщі.

Згодом у мережі з'явилися фейкові дописи про збір коштів на ці цілі. Фонд спростував повідомлення і заявив про спробу втягнути організацію у політичну боротьбу і підсилити антиукраїнські настрої.

У травні мішенню стало Об'єднання українців у Польщі – поширювалися чутки про будімото плани встановити пам'ятник УПА біля Перемишля. Організація спростувала це і назвала частиною кампанії зі штучного розпалювання ворожнечі.

У обох випадках дезінформацію супроводжували фейкові сайти, що імітували справжні ресурси організацій.

Кілька тижнів потому аналогічна атака відбулася проти одного з найбільших польських фестивалів української культури – «Українська весна» у Познані. Зловмисники створили підроблені сайт і Facebook-сторінку, де оприлюднили фальшиву програму з нібито участю відомих польських артистів. Інформацію активно просували в мережі, що викликало обурення у згаданих артистів і глядачів.

5 червня стало відомо про фейкові акаунти співзасновниці фестивалю та громадської активістки Марії Андрухів. Від її імені з фейкових сторінок, що повністю дублювали справжню сторінку у facebook, надсилалися повідомлення з погрозами та претензіями польським громадським діячам.

На момент публікації більшість фейкових сторінок уже заблоковано, про інциденти зголошено у відповідні органи. Організації закликають не поширювати неперевірену інформацію та дотримуватися інформаційної гігієни. Метою таких атак є, зокрема, посіяти недовіру між поляками та українцями.

Російські фейки про «передачу Волині Польщі»

Російська пропаганда поширює дезінформацію про нібито підготовку «передачі Волині Польщі». У мережі публікують фейкову мапу, де Волинська область позначена як польська територія.

Російські медіа та Telegram-канали стверджують, буцімто серед учнів та студентів Інституту Польщі при Волинському національному університеті імені Лесі Українки поширюється ця мапа. Також йдеться про зустрічі, де нібито обговорюється «єдина ідентичність» і виховання молоді в дусі зближення з Польщею. Росіяни згадують ім'я Світлани Зінчук – голови Спілки вчителів польської мови Волинської області – як джерело цієї мапи.

Завідувачка кафедри полоністики ВНУ Світлана Сухарева спростувала ці твердження. Вона пояснила, що Інститут Польщі – не окрема установа, а ініціатива трьох координаторок наукової співпраці між Україною та Польщею. Інститут не має учнів чи студентів, а Світлана Зінчук ніколи не була його учасницею.

Фейк спростувала і сама Світлана Зінчук. Вона заявила, що вже давно на пенсії, у ВНУ не працює й викладацькою діяльністю не займається.

Центр протидії дезінформації також назвав заяву вигаданою. У повідомленні відомства йдеться, що карта існує лише у російських джерелах, а мета фейку – посіяти недовіру між українцями та поляками, дискредитувати

співпрацю двох країн і вплинути на настрої перед другим туром виборів у Польщі.

Націоналісти у Польщі маніпулюють рішенням суду, закликаючи знімати прапори України та ЄС

У польських соцмережах шириться відео, в якому закликають громадян знімати з будівель прапори України, ЄС, ЛГБТК+ та інші «непольські» символи, стверджуючи, що це нібито дозволено рішенням Апеляційного суду у Вроцлаві. Насправді ж суд не ухвалював жодного рішення, яке дозволяло б такі дії.

Йдеться про маніпуляцію справжнім рішенням суду, яке не стосувалося дозволу знімати прапори, а було пов'язане з інцидентом 2022 року. Тоді політик Марчін Б., колишній кандидат до Сейму від «Конфедерації», зняв український прапор із будівлі міськради Єленя Гура і викинув його в смітник. У жовтні 2024 року суд першої інстанції визнав його винним у зневазі до національного символу, а в травні 2025 року Апеляційний суд підтвердив вирок, однак умовно закриття справу без покарання.

У рішенні суду зазначалося: зняття прапора з будівлі й викидання його в смітник – це зневага. Але якщо людина просто зніме прапор і передасть його посадовцю, це не підпадає під кримінальну відповідальність за «зневагу». Це аж ніяк не означає, що такі дії є законними – суд узагалі не оцінював правомірність зняття прапорів.

Кадр з відео, в якому закликають громадян знімати з будівель прапори України, ЄС, ЛГБТК+ та інші «непольські» символи

Відео, яке шириться мережею, ймовірно створене за допомогою ШІ – голос диктора та обличчя чоловіка виглядають неприродно. Автори стверджують, що «кожен має право зняти іноземний чи “непольський” прапор з держустанови», що є відвертою дезінформацією.

Вже 30 травня з'явилося відео, як двоє чоловіків знімають український прапор з адміністрації у Гданську. Судячи з хештегів, це зробили прихильники ультраправого політика Гжегожа Брауна, відомого своїми антиукраїнськими та ксенофобськими заявами.

• Словаччина

Не лише витрати: як присутність українців впливає на словацький бюджет?

З початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну в соціальних мережах активно поширюються фейки про українців, які нібито «живуть коштом місцевих». Однак офіційні дані свідчать, що реальна ситуація кардинально інша. Офіс віцепрем'єра з питань плану відновлення та економіки знань у травні цього року оприлюднив документ, у якому детально проаналізовано витрати Словаччини на підтримку українських біженців та економічні вигоди від їхньої присутності. «Українці, які працюють у Словаччині, підтримують економіку не лише через сплату податків і соціальних внесків, але й через споживання товарів і послуг», – зазначається в урядовому звіті.

За підрахунками словацького уряду, за період 2022-2025 роки бюджет отримає від українців приблизно 670 мільйонів євро у вигляді податків із праці та споживання. Колаж: Тетяна Омельченко / «Новини зі Словаччини»

За даними уряду Словаччини, станом на червень 2025 року понад 130 тисяч українців мають статус тимчасового притулку. За період із 2022 до 2024 роки країна витратила на підтримку українських біженців 509 мільйонів євро, переважно на житло та освіту. Значну частину коштів компенсували європейські фонди – близько 424 мільйонів євро.

Українці активно інтегруються у словацьке суспільство та сприяють економіці. Наприкінці 2024 року на словацькому ринку праці було зареєстровано близько 45 тисяч українців. Лише за 2024 рік сума сплачених українцями податків сягнула 217 мільйонів євро, а у 2025 році прогнозується зростання до 231 мільйона євро.

Загалом надходження від українців за період 2022-2024 роки становить 439 млн євро, а з огляду на компенсації з боку ЄС – присутність біженців приносить Словаччині економічну вигоду.

Фейк, що живе роками: хто винен в окупації Чехословаччини у 1968-му?

Уже третій рік поспіль у Словаччині циркулює дезінформаційний наратив про те, що за радянську окупацію Чехословаччини у 1968 році відповідальні українці. Цей фейк регулярно з'являється в соцмережах, проросійських групах та навіть у політичних виступах. У травні 2025 року міністр оборони Словаччини Роберт Каліняк знову озвучив суперечливу тезу, повідомляє Denník N. Він заявив: «Українець Брежнєв ухвалив рішення про окупацію Чехословаччини». При цьому Каліняк наголосив, що не звинувачує сучасну Україну у вторгненні 1968 року і не пов'язує історичні події з теперішньою ситуацією. Однак сама конструкція висловлювання – згадка національного походження Брежнєва в контексті окупації – фактично створює емоційний зв'язок між Україною та вторгненням 1968 року. Стверджуючи, що «українець нібито спричинив окупацію», міністр фактично пов'язує відповідальність за дії радянського керівництва з національністю Брежнєва – що суперечить його ж власним заявам.

Цього року на фейк відреагувала сторінка громадської організації Ноаху а rodvodu / «Фейки й шахрайства», яка регулярно публікує розвінчання інформаційних маніпуляцій. Леонід Брежнєв справді народився в місті Кам'янське (сьогодні це територія України), але у 1906 році це була частина Російської імперії, а згодом — УРСР, яка не мала політичної автономії. Сам Брежнєв у своїх мемуарах 1979 року називав себе росіянином: «Я – руський, пролетар, спадковий металург». Рішення про вторгнення ухвалювало не Брежнєв одноосібно, а Політбюро ЦК КПРС, колективний орган з 11 членів, більшість з яких були етнічними росіянами. Українська РСР у 1968 році не мала суверенітету чи армії, оскільки сама перебувала під контролем Москви. Ще у 2022 році офіційна сторінка МВС Словаччини з викриття фейків і шахрайських схем заявила, що цей наратив – частина ширшої проросійської

пропаганди, яка не лише заперечує злочини СРСР, але й використовує історію для виправдання нинішньої агресії проти України.

- **Чехія**

Політик Томіо Окамура повторює наративи російської пропаганди під виглядом «захисту чеських інтересів»

У Чехії посилюється антиукраїнська риторика, яку активно просуває Томіо Окамура, лідер праворадикальної партії SPD. Він – один із головних чеських борців із мігрантами і ледь не щодня звинувачує у чомусь українців: у війні, у паразитуванні на чеському бюджеті, небажанні інтегруватися тощо. Він переважно каже, що піклується про інтереси чеських громадян, а українцям треба давати «нуль крон». Його висловлювання дедалі більше нагадують риторику російських пропагандистів.

Наприклад, нещодавно Окамура заявив, що дискримінація російської меншини та напади на неї з боку «корумпованої України» стали причиною війни, й Україна повинна відмовитися від «споконвічно російської території». «Проблема конфлікту полягає в тому, що багатомільйонна російська меншина, їх понад десять мільйонів, Луганськ, Донецьк, більше не хоче бути частиною України. Після досвіду з корумпованою Україною. Це території, де вони жили століттями. Фундаментальна стаття Статуту ООН – це право на самовизначення», – говорив Томіо Окамура у ефірі Чеського телебачення. Додав, що до війни призвело «обожнювання Бандери», «відмова від нейтралітету, розмови про НАТО», а «тепер ми всі платимо велику ціну за цю війну».

На ці заяви йому опанує заступниця голови Піратської партії Ольга Ріхтерова: «Ми щойно отримали урок від російської пропаганди. Ви зовсім не захищаєте чеські інтереси. У наших інтересах, щоб Росія була якомога далі від нашого порогу, щоб Європа була безпечною». «Переважна більшість біженців працює, – продовжила політикиня. – На 2024 рік витрати на біженців, становлять 15,5 мільярда чеських крон, а доходи – 23,5 мільярда».

Окамура погрожує, що у разі приходу до влади, відбудеться «фундаментальний перегляд усіх дозволів на проживання для українців у Чехії». Мовляв, мають залишитися лише ті, хто працює там, де не хочуть працювати громадяни Чехії. Політик весь час говорить про злочинність українців. Однак, згідно зі статистикою поліції, рівень злочинності серед українців у Чехії нижчий, ніж, наприклад, серед словаків, поляків чи румунів.

Цікаво, що радикальними заявами щодо іноземців в Чехії (зокрема українців), політик суперечить сам собі. У 2011 році він, наполовину японець за походженням, організовував конкурс «Міс Експат Чехія», метою якого було «руйнування упереджень щодо іноземців». У ті ж роки він публічно критикував Росію як загрозу для Європи.

Така разюча зміна позиції викликає сумніви щодо щирості заяв Окамури. Його риторика не лише підживлює ксенофобські настрої, а й грає на руку кремлівським наративам, мета яких – дестабілізувати європейську єдність та підірвати підтримку України.

Чехи з України? Суперечка довкола шкільного підручника

У Чехії розгорівся скандал навколо шкільного підручника, де згадується, що слов'яни прийшли на територію Чехії з території нинішньої України. Частина політиків та користувачів соцмереж обурена, мовляв, це «українізація чеської історії». Депутат партії PRO Ріхард Перма написав на своїй сторінці у Facebook: «Ви знаєте, що дітей вчать, що ми родом з України, тому ми насправді українці, а не чехи. Вони переписують спогади дітей, а батьки або не знають про це, або їм байдуже».

Чеський історик Ян Рихлік, експерт із сучасної історії слов'янських народів, у коментарі для CNN Prima NEWS підтвердив, що така версія має під собою наукове підґрунтя. «Сьогодні більшість істориків та етнографів схиляються до неї», – зазначив Рихлік.

Варто зазначити, що у підручнику не стверджується, що «чехи – це українці» чи що сучасна національна ідентичність має змінитись. Йдеться лише про історичні міграційні процеси, які стосуються всіх слов'янських народів, які ґрунтовно описані у багатьох наукових джерелах. Зокрема, *Dějiny země Koruny české* (видання широко використовується в академічному та шкільному середовищі Чехії). У вступних розділах, присвячених найдавнішому періоду, зазначено: «Слов'яни прийшли на нашу територію впродовж VI століття, ймовірно, з району між Дніпром і Віслою», тобто частково з території сучасної України.

Показово, що хвиля обурення поширюється в основному через соцмережі – зокрема, Facebook, Threads, X (Twitter), де повторюються схожі формулювання. Це вказує на ознаки скоординованої кампанії з розпалювання емоцій та створення образу зовнішнього ворога. Зміщення акценту з історичних фактів на маніпулятивні твердження на кшталт «переписують спогади дітей» – типовий прийом дезінформаторів.

Проект співфінансується урядами Чехії, Угорщини, Польщі та Словаччини в межах грантів Вишеградської групи від Міжнародного Вишеградського фонду. Місія фонду — підтримувати ідеї сталого регіонального співробітництва в Центральній Європі.

Проект реалізується спільно порталами «Наш вибір» (Варшава), ProUA (Прага) та «Новини зі Словаччини» (Братислава).

Регіональні

04.06.2025

ОстроВ

<https://www.ostro.org/news/ponad-44-tys-povidomlen-pro-zrujnovane-rosiyanamy-zhytlo-obrobleno-gromadamy-siverskodonetskogo-i522650>

Військовими адміністраціями Луганщини опрацьовано вже понад 47 тис повідомлень про зруйноване росіянами житло

Станом на 1 червня, жителями підконтрольної Україні Луганської області подано 51 191 інформаційне повідомлення про пошкоджене або знищене нерухоме майно. Про це 4 червня повідомляє Луганська обласна військова адміністрація.

Протягом останнього місяця з цього приводу луганчани звернулися ще з 380 повідомленнями.

Військовими адміністраціями територіальних громад опрацьовано вже 47 677 таких повідомлень. За травень – 484.

Найбільше – 44 166 повідомлень про зруйноване росіянами житло – оброблено громадами Сіверськодонецького району.

Із загальної кількості:

- 35 285 ІП прив'язані до об'єктів Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією російської федерації (ДРПЗМ);
- 12 392 ІП не підлягають обробці (через дублювання, некоректні дані, зокрема щодо адреси, власника майна тощо).

Усього до ДРПЗМ внесено 38 965 об'єктів нерухомого майна, у тому числі 12 397 будівель, 26 470 приміщень та 98 споруд.

Як повідомлялося, Україна розпочинає масштабну інвентаризацію нерухомого майна, яке може слугувати житлом для ВПО.

02.06.2025

Патріот Донбасу

<https://donpatriot.news/u-lvovi-zavershuyut-oblashtuvannya-zhytla-dlya-vpo-yaki-potrebuyut-medychnogo-doglyadu>

У Львові завершують облаштування житла для ВПО з особливими медичними потребами

У Львові майже завершили підготовку будинку на вулиці Замарстинівській, 274, Б-3, який призначений для тимчасового проживання вимушених переселенців.

Про це повідомляє “Четверта студія”.

Цей великий соціальний проєкт реалізується містом у співпраці з міжнародними організаціями, щоб забезпечити житлом переселенців, які

потребують особливої медичної допомоги. Сьогодні виконавчий комітет Львівської міської ради затвердив порядок розподілу цих помешкань.

Будівля уже практично готова: завершують внутрішні ремонтні роботи, завезені меблі, триває благоустрій території – облаштовують пандуси, підйомник, зелені зони та інші елементи доступності. Приміщення реконструйоване з дотриманням сучасних стандартів інклюзивності. Відтак, будівля повністю пристосована для людей з інвалідністю, літніх осіб, батьків з дітьми тощо.

Одночасно із завершенням робіт, виконком Львівської міської ради ухвалив ще один важливий крок – затвердив Порядок розподілу житла в цьому будинку. Це означає, що вже найближчим часом переселенці зможуть подавати документи й заселятись.

Хто зможе скористатись житлом?

У прихистку мають право тимчасово проживати лише вимушено переміщені особи та члени їх сімей, які мають статус особи з інвалідністю та які:

- зареєстровані в Єдиній інформаційній базі даних про ВПО;
- потребують тимчасового житла (наприклад, проживають у складних умовах або не мають постійного місця проживання);
- не мають у власності житла або мають, але воно непридатне для проживання;
- не користуються іншим житлом, наданим органами державної чи місцевої влади;
- не проживають у комунальних чи соціальних закладах, де вже забезпечені житлом.

Особливу увагу під час розподілу житла приділятимуть людям з інвалідністю, багатодітним родинам, самотнім батькам, літнім людям та тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.

03.06.2025

Сім Днів

<https://7dniv.rv.ua/suspilstvo/tsentr-zhyttestiykosti-vidkryly-u-myrohoshchi-na-rivnenshchyni/>

У Мирогощі відкрили Центр Життєстійкості для підтримки громади та ВПО

У селі Мирогоща на Дубенщині розпочав роботу 32-й в області Центр Життєстійкості. Його створено для надання комплексної соціальної підтримки мешканцям громади, зокрема внутрішньо переміщеним особам, ветеранам та родинам у складних життєвих обставинах.

Про це повідомляє Рівненська ОДА.

Центр пропонує низку безкоштовних послуг, серед яких: підтримка психічного здоров'я, допомога в подоланні стресу, консультування сімей у

кризі, адаптація ВПО, розвиток стресостійкості, сприяння працевлаштуванню, підтримка ветеранів, формування відповідального батьківства.

«Центри Життестійкості – це не просто соціальні сервіси. Це безпечний простір, де люди отримують підтримку, знання та сили, аби адаптуватися до нових умов життя. Під час війни такі центри відіграють важливу роль у функціонуванні громади», — зазначила заступниця голови Рівненської ОДА Людмила Шатковська.

Допомогу надають соціальні менеджери, психологи та фахівці з соціальної роботи.

Відкриття Центру Життестійкості в Мирогощанській громаді стало можливим завдяки проєкту Міністерства соціальної політики України в межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?», ініційованої першою леді Оленою Зеленською. Реалізує його в громаді громадська організація «Центр Інтеграції».

02.06.2025

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/mayzhe-500-pereselentsiv-z-mariupolia-otrymaiut-suchasne-sotsialne-zhytlo-u-dnipri-foto/>

Майже 500 переселенців з Маріуполя отримують сучасне соціальне житло у Дніпрі

Днями перші маріупольські родини вже отримали сертифікати на соціальне житло. Це смарт-квартири, створені для тих, хто гостро потребував підтримки з житлом.

Про це повідомляє Маріупольська міська рада.

У Дніпрі завершилися масштабні ремонтні роботи з облаштування сучасного соціального житла, призначеного для родин переселенців з Маріуполя. Завдяки проєкту міського голови Маріуполя Вадима Бойченка «ЯМаріуполь.Житло» створено 192 комфортабельні квартири-студії, які зможуть прийняти майже 500 маріупольців. Перші родини вже отримали відповідні сертифікати.

Серед них – пан Ігор з родиною. Після виїзду з окупації вони оселилися у Дніпрі і винаймали квартиру, що сильно вдаряло по сімейному бюджету. Через це залишили заявку на отримання соціального житла в центрі «ЯМаріуполь».

«Ми чекали. Нам подзвонили, сказали, що будемо заселятися. Що вас заселяють, ви підходите під дану програму», - каже Ігор. Після побачених умов, додає: «Нові кімнати, облаштовані, все для того, щоб були комфортні умови проживання, все тут є».

У цьому третьому об'єкті соціального житла у Дніпрі, відкритому за проєктом Маріупольської міської ради «ЯМаріуполь. Житло» та за підтримки Уряду Франції, створені всі умови для комфортного проживання. Це квартири

з власним санвузлом та міні-кухнями. Також є спільні зони для відпочинку, розвитку та ведення побуту. Наприклад, додатково облаштували 20 кухонь та стільки ж пралень. Обладнали необхідною технікою. Є простори для навчання, роботи та дитячі кімнати.

Соціальне житло отримують найуразливіші категорії вимушених переселенців. Зокрема, сім'ї з дітьми з інвалідністю, військові, багатодітні, родини які чекають на рідних із полону, пенсіонери та інші. Житло розподіляється прозоро – через бальну систему.

Соціальне житло розташоване по вулиці Лазаряна. Це п'ять 4-ри поверхових корпусів з квартирами-студіями, які оснащені необхідними меблями та побутовою технікою. Навколо будівлі проведено благоустрій території та встановлено дитячі майданчики. Приміщення для реалізації проєкту надав Український державний університет науки та технологій.

Проблема житла залишається номером один для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) в Україні. Згідно з даними загальноукраїнського соціологічного дослідження «Актуальні проблеми ВПО», 97% переселенців не мають власного житла, оскільки воно або знищене, або знаходиться на окупованій території. При цьому 67% ВПО витрачають на оренду понад 50% доходу родини.

«Цей проєкт соціального житла, третій реалізований за підтримки Уряду Франції, є прикладом того, як Україна піклується про тих, хто втратив усе. Наша філософія полягала в тому, що в центрі уваги має бути людина, навколо якої створюється соціальна інфраструктура – від спортивних майданчиків до дитячих кімнат. Таке соціальне житло здатне зберегти найцінніший скарб України – її людей. Це надихає світ об'єднуватися з Україною заради відновлення та збереження людського потенціалу. Наразі спільно з Міністерством відновлення громад та територій України працюємо над створенням додаткових можливостей для маріупольців, аби якомога більше людей, що втратили свої оселі, мали гідні умови проживання. Так ми створимо умови для повернення та розвитку українців вдома», — наголосив міський голова Маріуполя Вадим Бойченко.

«Є сім'ї, які чекають свого сина з полону, є сім'ї військових, які повернулися з виконання бойового завдання, але не можуть вже продовжувати свою бойову роботу. Тобто тут різні люди. Ми маємо прозору бальну систему розподілу житла. Не те, що там хтось приймає рішення. Вона вже була, оскільки війна почалася з 2014 року. І Маріуполь так само приймав в свою сім'ю людей, які їхали в бік нашого українського міста. Ми називали їх «нові маріупольці»», - додав Вадим Бойченко.

Проєкт створення соціального житла реалізується Маріупольською міською радою за фінансової підтримки уряду Франції, у партнерстві з Міжнародною організацією з міграції, у координації з урядом України та Донецькою обласною військовою адміністрацією.

02.06.2025

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/skhidnyy-variant-diznavsia-de-dity-pereselentsi-mozhut-bezplatno-vidpochyty-vlitku/>

Східний Варіант дізнався, де діти-переселенці можуть безплатно відпочити влітку

Через початок повномасштабного вторгнення тисячі дітей зі східних регіонів покинули домівки, втратили друзів та вимушені адаптуватися до життя в нових громадах. Тому для них важливо вчасно відновити свій психоемоційний стан.

Східний Варіант розповів у своєму матеріалі, де діти з Донецької області можуть безплатно відпочити цього літа.

Дитячо-молодіжний санаторно-оздоровчий комплекс «Перлина Донеччини» до початку повномасштабного вторгнення працював серед мальовничих хвойних лісів Святогірська на березі Сіверського Дінця.

Зараз «Перлина Донеччини» працює на базі санаторіїв «Карпати» (с. Карпати) та «Сонячне Закарпаття» (с. Поляна). Цього року планується чотири зміни, кожна тривалістю 21 день. Перша зміна розпочалася 26 травня.

Під час змін діти відпочивають, їздять на екскурсії, беруть активну участь у концертах, виставках, спортивних змаганнях. Для профілактики захворювань діти відвідують фізіотерапевтичні процедури: УВЧ, тубус-кварц, ароматерапія, трав'яні інгаляції, джакузі з теплою термальною водою, галотерапія.

Для дітей проводять культурні заходи. Наприклад, творчі проекти, майстерні, дослідницькі лабораторії, фестивалі, українські вечорниці, музичні квести, наукові експедиції в Карпати, етнолабораторії. Проводять ранкові руханки, ігри у волейбол, футбол, різноманітні естафети, заняття з боротьби, спортивні змагання, відвідування басейну, інтерактивні ігри, заняття йогою та гімнастикою. Для дітей передбачені кімнати зі зручностями. Передбачене цілодобове медичне обслуговування, психологічні послуги, триразове харчування.

Вартість одного ліжко-дня: 1372 грн. Тобто за 21 день варто сплатити 28 812 грн.

Однак, як і в попередні роки, «Перлина Донеччини» передбачає відшкодування повної вартості путівки для пільгових категорій дітей. Про це Східному Варіанту розповіла директорка Департаменту соціального захисту населення Донецької ОВА Олена Токарева. Зокрема, безплатним відпочинок буде для:

- дітей-сиріт;
- дітей, позбавлених батьківського піклування;
- дітей, один із батьків яких загинув (пропав безвісти) у районі проведення АТО або під час заходів із забезпечення національної безпеки країни;

- дітей, які зареєстровані як ВПО;
- дітей з інвалідністю;
- дітей, які проживають у населених пунктах, розташованих на лінії зіткнення;
- дітей із багатодітних родин, з малозабезпечених родин;
- дітей, одному з батьків яких встановлено інвалідність I або II групи;
- талановитих та обдарованих дітей — переможців міжнародних, всеукраїнських, обласних, міських, районних олімпіад, конкурсів, фестивалів, змагань, спартакіад, відмінників навчання, лідерів дитячих громадських організацій.

Вартість путівки відшкодовується «50 на 50» — з місцевого та обласного бюджетів.

Звертатися щодо відпочинку дітей у «Перлині Донеччини» мешканцям Донецької області треба в Управління соціального захисту населення своєї громади. Там же подають заяви.

Маріупольська міська рада реалізовує проєкт «ЯМаріуполь. Родина», за якого переселенці з їхньої громади можуть поїхати влітку на відпочинок для відновлення психоемоційного стану та оздоровлення.

Цього року переселенців прийматимуть у Вінниці, Моршині, Трускавці та «Артеку» в Пущі-Водиці. Про це Східному Варіанту повідомили в міській раді.

«Загалом, за три роки роботи проєкту «ЯМаріуполь. Родина» понад 7,5 тисяч маріупольців змогли відновитися. Наші перші центри в Моршині та під Вінницею показали, що попит на оздоровлення величезний. Саме тому вирішено розширювати проєкт. Минулого року завдяки співпраці з «Артеком» ще 233 дитини змогли відпочити в Пущі-Водиці. Цього року оздоровленням плануємо охопити понад 4 тисячі маріупольців», — повідомили в Маріупольській міській раді.

«Смарагдове місто» до 2022 року працювало біля Святогірська. Після початку повномасштабного вторгнення центр відновив роботу на Хмельниччині.

Зміни в «Смарагдовому місті» тривають 21 день, але у випадку складної життєвої ситуації дитина може залишитися на 2–3 зміни. Під час літніх канікул для дітей проводять прогулянки, екскурсії, пікніки та вогнища. У центрі проходять конкурсно-розважальні програми, наприклад, талант-шоу, під час яких вихованці можуть розкрити свої здібності.

Відпочинок у центрі «Смарагдове місто» повністю безплатний для учнів та учениць навчальних закладів Донецької області. Обов'язкова умова для подання заявки — навчатися в закладах Донецької області.

Щоб записатися та потрапити до «Смарагдового міста», батькам учнів та учениць необхідно звертатися до вчителів або адміністрації свого навчального закладу.

05.06.2025

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/skhidnyy-variant-diznavsia-na-iake-vidshkoduvannia-orendy-zhytla-mozhut-rozrakhovuvaty-pereselentsi/>

Східний Варіант дізнався, на яке відшкодування оренди житла можуть розраховувати переселенці

Нещодавно в Україні запустили нову програму підтримки внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Згідно з нею, вимушені переселенці можуть отримати відшкодування вартості оренди свого майна. Однак через майже пів року роботи програми, субсидії на житло оформило всього 42 родини з-поміж переселенців.

Східний Варіант докладніше розповів у матеріалі, що це за програма, та чому вона не є популярною в переселенців.

Субсидію на житло можуть отримати всі ВПО, хто отримали такий статус із 2014 року й до сьогодні. Однак, слід відповідати певним критеріям. Про це Східному Варіанту повідомила державна секретарка Міністерства соціальної політики України Наталія Ненюченко.

Зокрема, щоб отримати субсидію, переселенці мають покинути території, де ведуться бойові дії, або які тимчасово окуповані російською федерацією. Якщо ж їхнє житло знищене або пошкоджене, то має бути зареєстрованим у Державному реєстрі майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій.

Як повідомляють у Міністерстві соціальної політики, розмір субсидії для кожної родини визначається індивідуально й залежить від багатьох факторів: рівня доходів, кількості членів у родині, майнового стану, вартості оренди житла. Станом на травень 2025 року, середній розмір призначених субсидій на найм житла становить майже 6 тис. грн.

«Для отримання субсидії на найм житла ВПО подають наступні документи: договір найму житлового приміщення між наймодавцем та наймачем (ВПО), заяву за встановленою Кабінетом Міністрів формою. Документи подаються особисто наймачем та наймодавцем (який претендує на отримання компенсацій податків) до Пенсійного фонду України особисто або в електронній формі (через вебпортал електронних послуг або мобільний додаток із накладеним електронним підписом наймача та наймодавця). Також заяву можна подати до центрів надання адміністративних послуг», — розповідає Наталія Ненюченко для Східного Варіанта.

Субсидія на житло НЕ призначається:

- якщо хтось із членів родини придбав транспортний засіб, нерухомість, валюту, цінні папери або інші активи на суму понад 100 тис. грн. Адже новий інструмент, пояснюють у Мінсоцполітики, спрямований на ВПО, які найбільше потребують фінансової підтримки;

- якщо наявне житло на умовно безпечній території України, яка за площею перевищує встановлені норми (понад 13,65 кв. м. на одну людину, або понад 35,22 кв. м. на все житло);
- якщо наявні депозитні кошти, облігації внутрішньої державної позики на суму понад 100 тис. грн.;
- якщо ВПО понад місяць не проживає в житлі, яке заявила, як орендоване.

Попри «широку інформаційно-роз'яснювальну кампанію» станом на 19 травня в Україні такі субсидії отримали тільки 42 родини ВПО.

«По-перше, це новий вид допомоги від держави. Звичайно, що треба більше пояснювати та інформувати населення, що доступна тепер така можливість. Люди можливо й готові оформлювати субсидію, однак у нас є ще ринок оренди, він більш тіньовий. Не всі власники висвітлюють свої доходи та повідомляють про дохід з оренди квартири. Тому тут треба працювати ще й орендодавцями. При тому, що після останніх змін, навіть якщо орендодавець не бажає одержувати компенсацію податку та частини військового збору, то він може не подавати заяву, не йти особисто в Пенсійний фонд, бо всі документи може подати заявник», — пояснює юристка ГО «Донбас SOS» Наталя Юрлова.

07.06.2025

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/maizhe-200-ditei-pereselentsiv-zi-svativshchyny-ozdorovliatsia-ta-vidpochynut-tsoho-roku/>

Майже 200 дітей-переселенців зі Сватівщини оздоровляться та відпочинуть цього року

У 2025 році відпочинком й оздоровленням планується охопити 192 дитини зі Сватівського району, зокрема 103 дітей-пільговиків.

Про це повідомили в Луганській обласній державній адміністрації.

Зазначається, що коштом місцевих бюджетів буде оздоровлено 108 дітей, з них 64 — пільговики.

Крім того, державним коштом передбачено направити 21 дитину пільгової категорії до "Артеку".

Ще 63 дитини, з яких 18 — пільгової категорії, долучаться до заходів, організованих на базі хабу Нижньодуванської громади в Києві та Координаційного центру з надання допомоги ВПО в Ірпені.

На проведення оздоровчої кампанії загалом передбачено 3 млн 790,5 тис. гривень.

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

06.06.2025

Благодійний фонд «Стабілізуєшес Сунпорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/znaty-svoi-prava-vazhlyvo-maty-poruch-tykh-khto-pidkazhe-y-pidtrymaie-tsinno/>

Знати свої права — важливо. Мати поруч тих, хто підкаже й підтримає, — цінно!

Ми живемо в часи, коли багато людей вимушено залишають свої домівки, втрачають документи, справляються з наслідками обстрілів, переселення, невизначеності. У таких умовах дуже легко втратити не лише побутові речі, а й відчуття опори — свої права, розуміння, куди звертатися і як себе захистити.

У основі нашої роботи лежить Гуманітарна Хартія та 4-й принцип захисту з Посібника Сфери: Допомогати людям відстоювати свої права.

Цей принцип означає, що гуманітарні організації мають не лише реагувати на нагальні потреби, а й допомагати людям розуміти й відстоювати свої права, отримувати необхідні документи, доступ до правового захисту, а також знання, які дозволяють діяти впевнено у складних обставинах.

Ми підтримуємо не лише речами, а й а знаннями та діями

Наші адміністратори пралень, залучені у проєкт «Покращення доступу до гігієнічних практик у постраждалих від обстрілів районах Сумської та Чернігівської областей», постійно зустрічаються з бенефіціарами, які мають запит не тільки на базові послуги, а й на інформацію та підтримку.

«Люди часто звертаються не лише з побутовими питаннями. Вони питають, куди йти, як відновити документи, чи мають право на допомогу, компенсацію, як отримати консультацію юриста, — розповідає Наталія, соціальна працівниця фонду. — Ми не залишаємо ці питання без відповіді. Завжди підказуємо, як діяти далі, даємо контакти організацій, що надають правову допомогу, роздаємо інформаційні матеріали з корисною інформацією. Людина має знати, що вона не одна».

Це і є наш підхід до допомоги: бути поруч і з інформацією, і з підтримкою.

Що саме робить наша організація в межах цього принципу?

- Пояснюємо про права та доступні сервіси — зокрема про допомогу й компенсації
- Сприяємо відновленню документів — направляємо до відповідних служб
- Інформуємо простою мовою — доступно, в різних форматах, з урахуванням віку та стану людини
- Скеровуємо до партнерських організацій — вони можуть надати юридичну, психологічну чи медичну допомогу

Наша мета — не зробити за людину, а дати їй знання та сили зробити самостійно. Бо гуманітарна допомога — це не лише підтримка на день-два. Це внесок у гідність, стабільність і впевненість у завтрашньому дні.

Проект «Покращення доступу до гігієнічних практик в постраждалих від обстрілів районах у Сумській та Чернігівській областях шляхом встановлення соціальних пралень» фінансується в рамках проекту «Локалізація» Польської Гуманітарної Акції (ПГА) Polska Akcja Humanitarna (PAH).

Ми працюємо згідно з Гуманітарною хартією та Мінімальними стандартами гуманітарного реагування (Посібник Сфери, 2018).

05.06.2025

Благодійний фонд «ЯМаріуполь»

https://mhhelp.org.ua/novini_ta_istorii/news/mizhnarodna-spivpratsya-zarady-mariupolya-proyekt-ya-mariupol-ta

Міжнародна співпраця заради Маріуполя! Проект "Я-Маріуполь" та дослідження Анни Балаж.

Маріупольські організації, які були вимушено переміщені через війну, продовжують працювати для свого міста навіть зараз. Саме цю стійкість і силу громади досліджує Анна Балаж — постдокторська дослідниця зі Швеції, яка в 2017–2018 роках жила в Маріуполі та сьогодні повертається до теми його культурного відновлення.

У 2025–2026 роках в межах свого проекту Анна проводить серію інтерв'ю з маріупольськими ініціативами, зокрема — з командою проекту "ЯМаріуполь". Метою дослідження є:

- Зрозуміти, як переселені організації залишаються голосом Маріуполя
- Вивчити потреби фондів та ініціатив, які працюють для міста у вигнанні
- Створити діалог між українськими та західними інституціями
- Відкрити нові можливості міжнародної підтримки.

У 2026 році відбудеться підсумковий семінар в Університеті Седертерн, де "ЯМаріуполь" представить свій досвід роботи на вигнанні — для громади, для міста, для майбутнього.

05.06.2025

Благодійний фонд «ЯМаріуполь»

https://mhhelp.org.ua/novini_ta_istorii/news/posly-finlyandiyi-ta-estoniyi-vidvidaly-tsentru-pidtrymky-yamariupol

Посли Фінляндії та Естонії відвідали центр підтримки «ЯМаріуполь»

Міжнародна делегація разом з представником УВКБ ООН побачила, яку всебічну допомогу отримують маріупольські родини переселенців на прикладі осередка у Дніпрі. Він є частиною великої екосистеми підтримки «ЯМаріуполь», яка охоплює 22 міста України та надає допомогу понад 66 тисячам маріупольців.

Посол Естонії Аннелі Кольк, Посол Фінляндії Тар'я Орвоккі Фернандес та представниця УВКБ ООН в Україні Кароліна Ліндхольм Біллінг ознайомилися з роботою центру. Екскурсію провів його керівник Олександр Халявінський.

Тут маріупольські переселенці отримують гуманітарну допомогу, консультації від юриста, лікаря, адміністратора ЦНАП, супровід від психолога, рекрутера з працевлаштування та Помічника ветерана. З дітьми займаються вихователі, проводяться цікаві та корисні заходи для малечі і дорослих, які допомагають їм в адаптації та інтеграції.

«Мережа підтримки «ЯМаріуполь» була створена за завданням міського голови Маріуполя Вадима Бойченка ще у квітні 2022 року. Зараз це 41 осередок підтримки – від гуманітарних хабів до об'єктів соціального житла. Змогли організувати це завдяки створенню кола підтримки міжнародних та національних партнерів навколо допомоги маріупольцям. Зараз єднаємо зусилля у питанні створення соціального житла та гідних умов для проживання у ньому родин переселенців, які гостро потребують розміщення», - заступник міського голови Маріуполя Сергій Орлов.

Також делегація ознайомилась з діяльністю партнерів УВКБ ООН та Гуманітарної місії «Проліска». Вони тісно співпрацюють й з дніпровським осередком «ЯМаріуполь». Зокрема, маріупольцям надавалася грошова допомога, гуманітарна непродовольча підтримка (зокрема – засоби гігієни, посуд та одяг), індивідуальні та групові психологічні консультації, а також допомога в облаштуванні місць проживання у соціальному житлі (зокрема – генератори, посуд, постіль, білизна) та тощо.

02.06.2025

БО «Благодійний фонд «РОКАДА»

<https://rokada.org.ua/sylni-rady-sylni-hromady-rokada-prezentovala-kompleksne-doslidzhennia-potentsialu-vyklykiv-i-shliakhiv-posylennia-rad-vpo/>

Сильні Ради = сильні громади: «Рокада» презентувала комплексне дослідження потенціалу, викликів і шляхів посилення Рад ВПО

Благодійний фонд «Рокада» презентував комплексне дослідження потенціалу, викликів і шляхів посилення Рад ВПО. Проєкт реалізували за підтримки міжнародного фонду «Відродження» упродовж січня-травня цього року.

«Під час публічної презентації, разом із партнерами ми не лише підсумували проведену роботу, а й обговорили системні виклики, що постають перед переміщеними українцями. Одним із важливих результатів стала консолідована адвокаційна позиція щодо державної політики у сфері ВПО. Сьогодні офіційно зареєстрованих внутрішньо переміщених українців більше, ніж населення деяких європейських країн. І кожен із них має право бути почутим, отримати необхідну підтримку та бути залученим до ухвалення рішень», – зауважує керівниця проєкту Ірина Корольчук.

У межах роботи над дослідженням команда фахівців «Рокади» спілкувалася із майже сотнею представників Рад із питань ВПО у Волинській, Сумській, Хмельницькій, Чернівецькій і Миколаївській областях, а також із понад тисячею внутрішньо переміщених українців – тих, заради кого створюються Ради.

«Ми також долучили до комунікації два десятки експертів, які мають досвід роботи в громадських організаціях, волонтерських ініціативах, органах місцевого самоврядування. Така взаємодія підсилила окремі складові дослідження і допомогла більш широко розуміти існуючі виклики. А відтак напрацювати адвокаційні стратегії, законодавчі прогалини і механізми включення ВПО в ухвалення рішень», – додає Ірина Корольчук.

Наразі в Україні за різними даними діє понад 800 Рад ВПО.

Благодійний фонд «Рокада» працює в напрямку підтримки ВПО та Рад ВПО.

05.06.2025

БО «Благодійний фонд «РОКАДА»

<https://rokada.org.ua/ponad-pivtory-sotni-mists-oblashtovuie-rokada-u-prykhystkakh-na-volyni/>

Понад півтори сотні місць облаштовує «Рокада» у прихистках на Волині

У трьох прихистках Волинської області благодійний фонд «Рокада» облаштовує 166 додаткових місць для внутрішньо переміщених українців. Роботи тривають в Устилузькій і Любомльській міських та Маневицькій селищній громадах.

«Проводимо ремонти та створюємо нові місця для евакуації. Водночас фокусуємося на доступності, аби маломобільні люди почувалися комфортно. В межах проекту облаштовуємо два десятки інклюзивних місць», – уточнила координаторка регіонального офісу благодійного фонду «Рокада» у Волинській області Людмила Висоцька.

03.06.2025

UNHCR Ukraine

<https://www.unhcr.org/ua/node/536>

Захист прав, відновлення гідності: УВКБ ООН надає правову підтримку переміщеним людям в Україні

Завдяки підтримці таких донорів, як народ Японії, Агентство ООН у справах біженців (УВКБ ООН) може підтримати внутрішньо переміщених та постраждалих від війни українців життєво важливою правовою допомогою.

Людмила та Валерій навіть не думали, що у віці понад 70 років житимуть далеко від дому. Десятиліттями вони жили в Лисичанську Луганської області на сході України – у своїй квартирі, сповненій спогадів. Однак 24 лютого 2022 року добре знайомий їм світ розколовся на друзки.

Безпілотники та ракети щодня невпинно кружляли над містом, змушуючи будинок хитатися, а вікна тремтіти. Подружжю доводилося щодня ховатися в підвалі свого будинку.

«Не було ні світла, ні води, ні газу. Абсолютно нічого. Не було можливості зв'язатися з нашими родичами. Ми стояли в довжелезних чергах, щоб отримати хліб, а над нашими головами пролітали ракети і звуки стрілянини здригали місто», – згадує Людмила.

Вона виїхала першою. Через виснаження і постійний стрес, сил бігти до підвалу щоразу, коли лунав сигнал повітряної тривоги, більше не було. Тож жінка приєдналася до своїх сусідів, у яких було місце в машині, щоб знайти безпечний прихисток в іншому місці країни. Валерій залишився з котом, сподіваючись, що зможе захистити їхній дім. Обоє вірили, що за два-три тижні бої закінчаться, і Людмила скоро зможе повернутися.

Але лише через кілька днів війна буквально постукала в їхні двері. Вибух міни повністю розніс стіну, сильно поранивши Валерію руку.

«Я не знаю, як вижив. Пам'ятаю дим. Усе літало навколо мене, всюди пил, скло. Я падав. Якимось чином я прокинувся», – згадує він.

За кілька годин його евакуювали до Краматорська Донецької області для термінової операції, а через кілька днів – перевезли на лікування до Дніпра. За збігом обставин, а може, за покликом долі, Людмила раніше евакуювалася

саме в це місто, і коли дізналась, що її чоловік також тут, помчала до лікарні. Подружжя знову було разом.

Втеча від війни часто означає залишити все позаду — не лише домівку, а й документи, необхідні для доступу до прав і отримання підтримки. Внутрішньо переміщені особи, як Людмила та Валерій, під час поспішної евакуації втрачають документи, що посвідчують особу, документи на майно та медичні записи. Іншим потрібна допомога, щоб подати заяву на компенсацію за зруйноване житло, отримати довідку про інвалідність або отримати доступ до інших послуг чи підтримки. Без юридичної допомоги орієнтуватися в цих складних процесах може бути надзвичайно важко під час стресу.

За підтримки таких донорів, як народ Японії, УВКБ ООН та його НУО-партнери надають юридичну допомогу внутрішньо переміщеним та постраждалим від війни особам в Україні. Валерію допомогли отримати довідку особи з інвалідністю та підтвердити статус постраждалого від війни, а також отримати соціальні виплати. Сім'я також отримала грошову допомогу від УВКБ ООН, яка дозволила придбати ліки, теплий одяг і взуття.

«Завдяки допомозі, яку ми отримали, до пенсії Валерія додалось ще 30%. Це дозволяє нам оплачувати комунальні послуги в центрі тимчасового проживання, де ми перебуваємо. Нам потрібні ліки, і тепер у нас є гроші, щоб їх купити. Для нас це дійсно важливо», — сказала Людмила.

З початку повномасштабного вторгнення УВКБ ООН разом зі своїми партнерами надало понад півмільйона юридичних консультацій для людей, допомагаючи їм відновити втрачені або пошкоджені документи та отримати підтвердження власності на майно, щоб полегшити доступ до адміністративних і соціальних послуг і пільг, включаючи компенсацію за пошкоджене та зруйноване житло.

Війна забрала в них усе — дім, стабільність, колишнє життя. Але натомість допомогла побачити доброту людей, яких вони зустрічали. «Ми хочемо миру», — каже Людмила. «Ми хочемо додому. Ми хочемо, щоб усі були живі та в безпеці. Це найголовніше».

05.06.2025

UNHCR Ukraine

<https://www.unhcr.org/ua/news/press-releases/unhcr-and-kirovohrad-regional-state-administration-solidify-their-collaboration>

УВКБ ООН і Кіровоградська обласна державна адміністрація зміцнюють співпрацю для підтримки внутрішньо переміщених та постраждалих від війни людей

Кропивницький, Кіровоградська область. — Сьогодні Агентство ООН у справах біженців (УВКБ ООН) та Кіровоградська обласна державна адміністрація підписали Меморандум про взаєморозуміння, який поглиблює

та розширює поточну співпрацю на підтримку внутрішньо переміщених людей (ВПО), які знайшли прихисток у регіоні, рятуючись від бойових дій.

Після повномасштабного вторгнення в лютому 2022 року Кіровоградська область прийняла й надала прихисток і допомогу десяткам тисяч людей, які були змушені покинути власні домівки. Наразі в області офіційно зареєстровано 82 000 ВПО, а з серпня 2024 року Кіровоградська область додатково приймає евакуйованих з Донецької області. УВКБ ООН і Кіровоградська обласна державна адміністрація добре розуміють нагальні й поточні потреби переміщених людей, тому ще раз підтвердили свою готовність продовжувати співпрацю в ключових сферах гуманітарного реагування, соціально-правового захисту й соціальної інтеграції.

«Я дуже вдячна Кіровоградській обласній державній адміністрації за щирю підтримку людей, які були змушені покинути власні домівки. Попри надзвичайні виклики сьогодення, Кіровоградська область і громади продемонстрували виняткову солідарність і співчуття, відкриваючи свої двері й серця тим, хто шукає безпечний прихисток. УВКБ ООН і надалі твердо налаштоване на співпрацю з адміністрацією заради покращення послуг із соціально-правового захисту, розширення доступу до життєво необхідної допомоги та підтримки сталих рішень, завдяки яким переміщені люди зможуть відновити своє життя та стати частиною громади, яка їх прийняла», – зазначила Представниця УВКБ ООН в Україні Кароліна Ліндхольм Біллінг.

«У ці надзвичайно складні часи великої війни, коли українці продовжують протистояти збройній агресії росії, ми особливо цінуємо надійне партнерство, людяність і солідарність. Саме такою підтримкою для нас є ваша діяльність. Тому ми щиро дякуємо УВКБ ООН за співпрацю і за системну допомогу, що має вагоме значення для жителів області та для всіх, хто знайшов тут тимчасовий прихисток», – сказав Голова Кіровоградської обласної державної адміністрації Андрій Райкович.

Програми УВКБ ООН в Україні спрямовані на доповнення та посилення зусиль уряду, обласної та місцевої влади, й охоплюють послуги із соціально-правового захисту, зокрема психосоціальну підтримку, забезпечення доступу до інформації, юридичне консультування, грошову допомогу й інші види підтримки, що надаються ВПО і постраждалим внаслідок війни.

Понад 200 000 людей отримали різні види допомоги від УВКБ ООН в Кіровоградській області після початку повномасштабного вторгнення. Це і грошова допомога, і юридичні консультації, і предмети першої необхідності. Агентство також сприяло облаштуванню укриттів і «пунктів незламності» необхідним обладнанням. Минулого року додаткову допомогу в підготовці до осінньо-зимового періоду від УВКБ ООН отримали близько 12 000 людей у різних населених пунктах області, а органам державної влади були передані генератори й портативні зарядні станції, що забезпечували безперебійне надання необхідних послуг під час відключень електроенергії.

Пріоритетом у роботі УВКБ ООН є допомога вимушено переміщеним людям у пошуку довгострокових рішень і повній інтеграції в громади, в яких

вони перебувають. Це передбачає підтримку програм, зосереджених на людях і громаді й спрямованих на покращення доступу до житла, засобів для існування та життєво необхідних послуг. Наразі Агентство підтримало 31 місцеву громадську організацію та ініціативу, що надає найнеобхідніші послуги людям, вимушено переміщеним до Кіровоградської області.

З думкою про майбутнє УВКБ ООН вже сьогодні тісно співпрацює з обласною владою задля досягнення сталих рішень у питанні забезпечення житлом внутрішньо переміщених сімей. Зокрема, Агентство забезпечує ВПО тимчасовим житлом, здійснює ремонти будинків, встановлює модульні будинки. Ці ініціативи мають на меті не лише задоволення нагальних потреб у житлі, а й реалізацію сталих рішень, завдяки яким люди, які були змушені рятуватися від війни, зможуть облаштувати своє життя в нових громадах і жити в безпечних і гідних умовах.

Підписаний сьогодні меморандум став двадцятим серед тих, які УВКБ ООН підписало з обласними державними адміністраціями в Україні. Крім того, Агентство підписало п'ять угод про співпрацю з профільними міністерствами: Міністерством соціальної політики, Міністерством освіти і науки, Міністерством економіки, Міністерством національної єдності, Міністерством розвитку громад і територій, а також з Офісом Омбудсмана України та Фондацією Олени Зеленської.

02.06.2025

МБФ "Карінас України"

<https://caritas.ua/news-en/lyudyna-mala-svoye-zhyttya-ale-yiyi-z-nogo-vyrvaly-irena-karpa/>

«Людина мала своє життя, але її з нього вирвали», – Ірена Карпа

«Чим би я закінчила книгу, якби писала про прихистки? Я б закінчила тим, що все буде добре: ці старенькі знайшли собі нових друзів та любов оточуючих», –

Ірена Карпа, письменниця, музикантка, культурна дипломатка, тележурналістка та амбасадорка проєкту «Прихистки для людей старшого віку в Україні».

Її книжки – від «Фройд би плакав» до «Тільки нікому не кажи» – читають за один вечір і не забувають роками. Її героїні – живі, чесні, вразливі і дуже сміливі. Її голос – про справжність, про вибір бути собою.

Ірена Карпа – одна з амбасадорів проєкту «Прихистки для людей старшого віку в Україні», людина з великим серцем, яка миттєво відгукнулася на пропозицію стати частиною цього проєкту. Як зізнається Ірена, вона – людина з емпатією, а тому з великим хвилюванням погодилась підтримати тих, хто вимушений був через війну залишити свій дім та все те, що наживав роками, сподіваючись на гідну та спокійну старість. Не судилося – війна

безжалісно пройшлася по життю мільйонів людей. Але людям старшого віку особливо важко.

«Старість – це завжди важко», – Ірена відчула це на собі. У неї старенька бабуся, яку вона вимушена була евакуювати, рятуючи від військових дій, на Прикарпаття.

«Чому старенькі не залишають свої будинки, навіть тоді, коли вони опиняються у зоні бойових дій? Вони бояться втратити все те, що складає їхнє життя – дім, корівку тощо», – емоції переповнюють письменницю.

Ірена дуже прагне допомогти, влучно згадуючи, що саме ставлення до людей старшого віку і є показником рівня розвитку суспільства. Вона вірить, що її приклад участі в проєкті стане закликком до всіх небайдужих. Навіть якщо немає можливості допомогти фінансово, ви можете, щось запропонувати і подарувати, можна взяти участь у різних заходах, які організовують у прихистках, щоб надати психологічну підтримку їхнім мешканцям. Сама Ірена вже ділиться з командою проєкту досвідом організації таких закладів в Європі.

«Людина мала своє життя, але її з нього вирвали», – розмірковує амбасадорка. Навіть для молодшої людини – це стрес, а що все казати про людей старшого віку.

Два роки тому Карітас України, відповідаючи на гуманітарну кризу, викликану війною, разом з партнером та донором з Карітасу Австрії, запровадили проєкт «Прихистки для людей старшого віку в Україні».

На сьогодні у Карітасі України таких прихистків 6 і в них проживає 154 людини. А всього за ці 2 роки через них пройшло більше півтори тисячі людей. І кожен з них – це історія втрат, відчаю та здобуття. Більшості з них немає куди повертатися: їхні будинки або зруйновані, або знаходяться під тимчасовою окупацією. Багато з них – самотні, їхня єдина надія на допомогу – це кожен з нас.

«Уявити собі, як проживають старість у війні самотні люди старшого віку, ми навіть уявити собі не можемо. Я навіть не можу уявити собі ступінь розгубленості якоїсь бабці чи дідуся... І тут раптом у них немає дому, їм немає куди діватися... Тому такі ініціативи, як від Карітасу, вони – такі людські», – говорить Ірена.

На жаль, проєкт закінчується і тепер тільки від кожного з нас залежить: чи буде завтра у цих людей дах над головою, тепла вечера та психологічна підтримка. Ми зможемо це зробити!

05.06.2025

МБФ "Карітас України"

<https://caritas.ua/news/my-hochemo-dopomagaty-ne-prosto-vyzhyty-a-zhyty-z-gidnistyu/>

Ми хочемо допомагати не просто вижити, а жити з гідністю

Саме з таким підходом працює команда Карітасу України і зокрема програма з питань житла, яку представляла нещодавно Ірина Нога на воркшопі «Житло для ВПО: прозора інвентаризація та антикорупційний контроль».

На заході зібралися представники влади та гуманітарних організацій, які готові взяти участь у всеукраїнській інвентаризації нерухомого майна, передбаченої новим Законом України 4080-ІХ.

Карітас України підтримує ініціативу щодо формування такого реєстру, тому що він допоможе швидше забезпечити ВПО доступним житлом. Окрім того, реєстр дасть змогу донорам та інвесторам оперативно отримувати інформацію про доступні об'єкти нерухомості, оцінити технічний стан і потребу у фінансуванні, а також зменшить бюрократію та корупційні ризики.

«11 місцевих організацій Карітас зацікавлені у співпраці в межах всеукраїнської інвентаризації нерухомого майна, – розповідає Ірина Нога, керівник програми з питань житла Карітасу України. – У багатьох громадах уже є потенційні об'єкти – гуртожитки, дитячі садочки, лікарні, комунальне житло, – але без системного підходу ці ресурси не працюють. Тому інженери та експерти місцевих організацій Карітас готові долучитися до цієї важливої ініціативи».

Опісля створення такої бази наступним кроком має стати автоматизація процесу розподілу об'єктів нерухомості в Україні. Це дасть прозорість, справедливість та швидке реагування на потребу ВПО у житлі.

Мережа благодійних організацій Карітас України працює у громадах по всій країні та надає комплексну допомогу найвразливішим категоріям населення, зокрема і новим мешканцям громад – ВПО. Ми впроваджуємо рішення, які дозволяють внутрішньо переміщеним особам інтегруватися в громади, адже бути прийнятими у соціумі – є важливою потребою кожної людини.